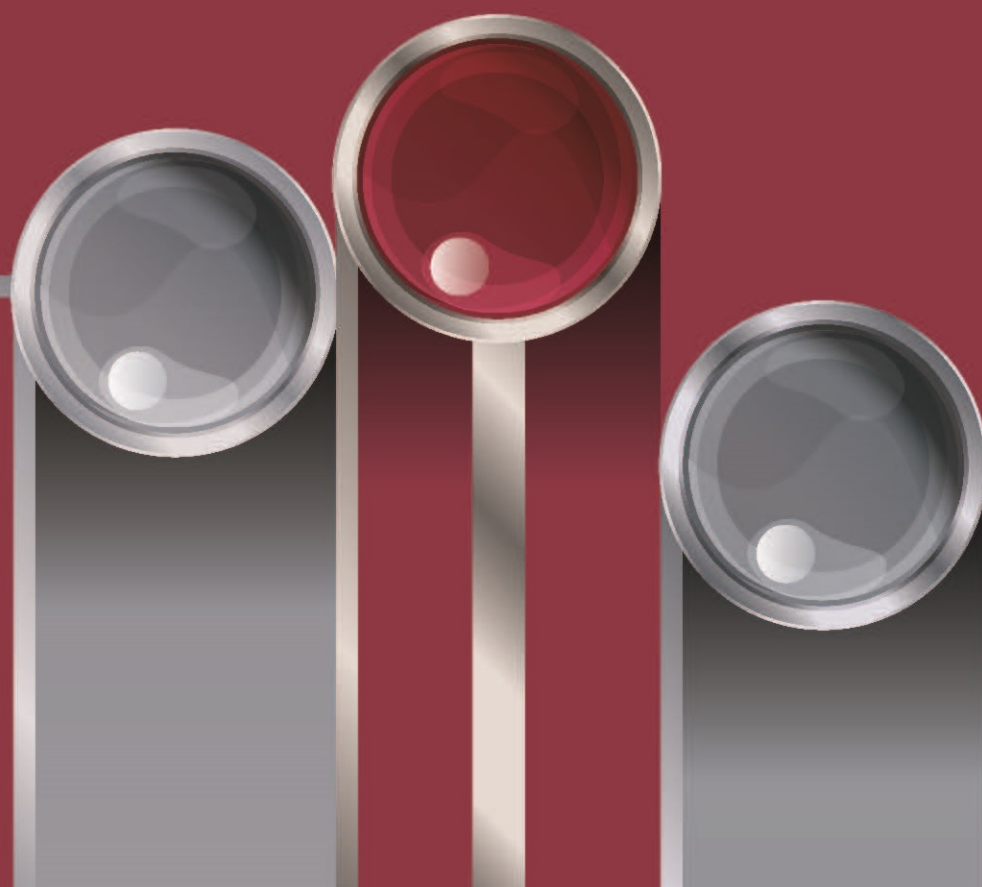

RAPORTI
I VEPRIMTARISË
2023

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
BORDI I MBIKËQYRJES PUBLIKE

RAPORTI I VEPRIMTARISË
PËR VITIN
2023

Tiranë, 2024

© 2024

Ky raport dhe të dhënat në përmbajtje të tij janë e drejtë autori. Të gjithë të drejtat janë të rezervuara për Bordin e Mbikëqyrjes Publike në Shqipëri. Kopjimi dhe përhapja e të dhënave apo përdorimi tregtar i këtij raporti nuk është i lejuar përveç kur jepet miratim me shkrim. Është i ndaluar vendosja e këtij raporti në faqe interneti edhe kur kjo bëhet pa pagesë, nëse nuk është marrë aprovimi paraprak nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike. Përdorime të tjera që nuk parashikohen në këtë seksion janë të lejuara vetëm nëse burimi i informacionit citohet me saktësi “Bordi i Mbikëqyrjes Publike i Shqipërisë”.

PËRMBAJTJA

Akronime	5
1. Përmbledhje ekzekutive.....	6
2. Përbërja dhe detyrat e Bordit të Mbikëqyrjes Publike.....	8
2.1. Përbërja e BMP	8
2.2. Të drejtat dhe detyrat e BMP	11
2.2.1 Financimi i veprimtarisë së Bordit të Mbikëqyrjes Publike	12
3. Aktivitetet kryesore të realizuara gjatë vitit 2023.....	14
3.1. Funksionimi i komisioneve të ngritura pranë BMP	14
3.1.1 Komisioni i Provimeve të Aftësive Profesionale.....	14
3.1.2 Komisioni i Investigimit dhe Disiplinës	17
3.1.3 Komisioni Ligjor.....	18
3.1.4 Komisioni i Rishikimit.....	19
3.1.5 Komisioni i Revistës së BMP-së.....	21
3.1.6 Komisioni i Brendshëm për Kontrollin e Cilësisë	21
3.2. Rritja e kapaciteteve të strukturës mbështetëse.....	22
3.2.1 Zhvillimi i kapaciteteve në kuadër të mbikëqyrjes të cilësisë së auditimit.....	22
3.2.2 Aktivitete të zhvilluara nga Qendra për Reformën e Raportimit Financiar (CFRR)	24
3.2.3 Roli i profesionistit kontabël në luftën kundër pastrimit të parave dhe korrupsionit.....	25
4. Vështrimi i përgjithshëm mbi shërbimet e auditimit	26
4.1. Cilësia në auditim.....	26
4.1.1 Cilësia në auditim dhe përgjigja jonë.....	26
4.1.2 Konkurrenca në tregun e auditimit	27
4.1.3 Renditja e subjekteve	30
4.2. Inspektime me fokus kontrollin e cilësisë	32
5. Mbikëqyrja e organizatave profesionale.....	35
5.1. Mbikëqyrja e Organizatave Profesionale të Kontabilistëve të Miratuar	35
5.2. Mbikëqyrja e Organizatave Profesionale të Audituesve Ligjorë	36

6.	Bashkëpunime dhe aktivitete me institucionet homologe dhe institucionet e tjera...	37
6.1.	Bordi i Mbikëqyrjes Publike anëtar i IFIAR.....	37
6.2.	Banka Botërore.....	39
6.3.	Bashkimi Evropian – Progres Raporti.....	40
6.4.	Bashkëpunimi me rregullatorë të tjerë në rajon dhe organizata të tjera rajonale.....	41
7.	Inspektimet dhe aktivitetet e planifikuara për vitin 2024	41
7.1.	Kontrolli i cilësisë	41
7.2.	Inspektimet tematike për çështjet e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.....	41
7.3.	Mbikëqyrja e Kontabilistëve të Miratuar dhe organizatave profesionale përkatëse .	41
7.4.	Roli dhe kontributi i BMP në raportimin në FATF.....	42
7.5.	Trajnime të ndryshme për zhvillimin e stafit	42
7.6.	Bashkëpunime me institucione të tjera.....	42

Akronime

AL	Auditues Ligjorë
BB	Banka Botërore
BE	Bashkimi Evropian
BMP	Bordi i Mbikëqyrjes Publike
BSH	Banka e Shqipërisë
BSNEPK (IESBA)	Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël
CFRR	Qendra e Bankës Botërore për Reformën e Raportimit Financiar
AIF	Agjencia e Inteligjencës Financiare
FATF	Taks Forca e Veprimit Financiar
IEKA	Instituti i Ekspertëve Kontabël të Autorizuar
IFIAR	Forumi Ndërkombëtar i Rregullatorëve të Auditimit
KIDB	Komisioni i Investigimit dhe Disiplinës së Bordit të Mbikëqyrjes Publike
KM	Kontabilist i Miratuar
KPAP	Komisioni i Provimeve të Aftësive Profesionale
NIP/NjeIP	Njësi Ekonomike me Interes Publik
NUIS (NIPT)	Numri Unik i Identifikimit të Shoqërisë
DPT	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
QKB	Qendra Kombëtare e Biznesit
SKK (NAS)	Standardet Kombëtare të Kontabilitetit
SNA (ISA)	Standardet Ndërkombëtare të Auditimit
SNKC1 (ISQC1)	Standardi Ndërkombëtar i Kontrollit të Cilësisë 1
SNRF (IFRS)	Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar
ISQM 1	Standardi Ndërkombëtar i Menaxhimit të Cilësisë 1
ISSA 5000	International Standard on Sustainability Assurance
ESG	ESG – Environmental, Social and Governance
TIK	Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit

1. Përmbledhje ekzekutive

Ky raport paraqet një panoramë mbi aktivitetet dhe punën e zhvilluar nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike (BMP) përgjatë vitit 2023 në funksion të mbikëqyrjes së audituesve ligjorë dhe shoqërive të auditimit, kontabilistëve të miratuar, si dhe organizatave profesionale përkatëse. Përgjatë vitit 2023, BMP ka vijuar punën në mënyrë intensive në kuadër të krijimit dhe rritjes së sigurisë së auditimit kryhen në një mjedis transparent, të kontrolluar, të kujdesshëm dhe në shërbim të interesit të publikut, bazuar në kërkesat ligjore dhe standardet ndërkombëtare.

Në vitin 2023, për të katërtin vit radhazi, Bordi i Mbikëqyrjes Publike është vlerësuar për punën e tij në Progres Raportin e Komisionit Evropian për Shqipërinë, në të cilin vlerësohet ecuria dhe progresi për plotësimin e kriterëve të anëtarësimit të vendit tonë në BE. Ky Progres Raport, përkatësisht në kapitullin nr. 6 të tij, vlerëson kontrollin e sigurimit të cilësisë të kryera nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike, duke vënë theksin tek roli i Komisionit të Investigimit dhe Disiplinës, si në aspektin e kuadrit ligjor e rregullator ashtu edhe në zbatimin e këtij kuadri ligjor nëpërmjet marrjes së masave disiplinore për audituesit ligjorë që shkelin ligjin dhe standardet profesionale, në funksion të mbrojtjes së interesit publik. Gjithashtu, raporti nënvizon rëndësinë e fuqizimit të kapaciteteve dhe rolit të BMP-së për të mundësuar përafrimin me rregullat e auditimit ligjor të BE-së. Në këtë kontekst dhe në kuadër të vijimit të reformave, BMP është duke punuar dhe koordinuar punën edhe me anëtarët e IFIAR me qëllim koordinimin e aktiviteteve trajnuese, bashkëpunimit dhe shkëmbimit të informacionit, përfshirë edhe gjetjet e kontrollit të cilësisë, për të gjitha firmat e rrjeteve ndërkombëtare, me qëllim rritjen e përgjegjësisë së rrjeteve kundrejt firmave lokale dhe anasjelltas.

Gjatë vitit 2023 në drejtim të përmbushjes së misionit të BMP-së janë realizuar kontrole të sigurimit të cilësisë në 17 subjekte shoqëri audituese/auditues ligjorë ku janë përzgjedhur dhe kontrolluar 21 angazhime individuale të auditimit ligjor. Këto kontrole kanë në fokus kryesor në identifikimin e çështjeve me rrezik më të lartë për interesin publik me theks në rritjen transparencës së raportimit financiar dhe cilësinë e punës së audituesit ligjor.

Në zbatim të metodologjisë me qasje në rrezikun e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, në kuadër të planit të veprimit, ka vijuar puna për realizimin e inspektimeve tematike në 2 subjekte auditues ligjorë/shoqëri auditimi dhe një subjekt shoqëri kontabiliteti, si edhe gjatë muajit nëntor BMP në bashkëpunim me Agjencinë e Inteligjencës Financiare, kanë realizuar një bashkë inspektim pranë një shoqërie auditimi.

FATF ka vlerësuar progresin e rëndësishëm të Shqipërisë në përmirësimin e regjimit të saj PPP/FT. Gjatë 2020 – 2023, BMP si institucion kontribuues, forcoi efektivitetin e masave të PPP/FT në funksion të përmbushjes së angazhimeve në planin e veprimit në lidhje me mangësitë strategjike, të identifikuar nga FATF në shkurt 2020 lidhur me: (1) kryerjen e analizave shtesë të thelluara për të kuptuar mjaftueshëm PP dhe rreziqet e tjera, dhe rritja e koordinimit dhe bashkëpunimit institucional në kuadrin e vlerësimit kombëtar të riskut; (2)

krijimin e mekanizmave efektivë për zbulimin dhe parandalimin e infiltrimit kriminal në profesionet e lira jo-financiare, duke përfshirë forcimin e kompetencave të autoriteteve mbikëqyrëse për të ndërmarrë veprimet e nevojshme; (3) kryerjen e inspektimeve me qasjen në rrezikun e PPP/FT; (4) përmirësimin e zbatimit të sanksioneve financiare të synuara, veçanërisht nëpërmjet veprimeve të zgjeruara mbikëqyrëse dhe shtrirjes së synuar dhe pro aktive.

Në plenaren e datës 27 Tetor 2023 u miratua vendimi për daljen e Shqipërisë nga lista e juridiksioneve nën monitorim të shtuar, njohur ndryshe si “lista gri”. Një vlerësim i veçantë është shprehur për angazhimin e vendit për të respektuar parimet e FATF.

Në funksion të rolit të tij mbikëqyrës, BMP, gjatë vitit 2023 ka realizuar mbikëqyrjen e 7 (shtatë) mbledhjeve të Komitetit të Regjistrimit, në kuadër të verifikimit të pajtueshmërisë së veprimtarisë së tij me kërkesat e kuadrit ligjor dhe rregullator relevant për çështjet e regjistrimit/çregjistrimit në regjistrin publik të audituesve ligjorë.

Në Gusht 2023, BMP nënshkroi Memorandumin e bashkëpunimit me Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB). Për periudhën në vijim, BMP do të vazhdojë punën për arritjen e objektivave që fusha e veprimtarisë së audituesve ligjorë dhe kontabilistëve të miratuar të jetë në përputhje të plotë me standardet ndërkombëtare të auditimit. Mbetet me rëndësi vijimi i proceseve lidhur me kontrollin e cilësisë për subjektet që ushtrojnë profesionin e audituesit ligjor, si dhe nevoja e vijimit për bashkëpunimin me institucione të tjera të rëndësishme në këtë fushë si autoritetet e tjera rregullatore në vend dhe jo vetëm, si dhe Agjencinë e Inteligjencës Financiare, Qendrën Kombëtare të Biznesit, për të garantuar më tej cilësinë në çdo aspekt që lidhet me kryerjen e shërbimeve kontabël.

2. Përbërja dhe detyrat e Bordit të Mbikëqyrjes Publike

BMP u krijua në tetor 2009 me hyrjen në fuqi të Ligjit nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar. Ndryshimet e reja ligjore në ligjin 47/2016 përmirësuan ndjeshëm rolin e BMP-së duke pasqyruar vizionin e institucioneve homologe të Bashkimit Evropian dhe kërkesat e rregullores 537 të BE-së.

Pas këtyre ndryshimeve, BMP ka marrë statusin e autoritetit të pavarur rregullator duke realizuar mbikëqyrjen publike të profesionit të auditimit dhe shoqërive të auditimit, si drejtpërdrejtë, ashtu edhe nëpërmjet mbikëqyrjes së veprimtarisë së organizatës profesionale të audituesve ligjorë. BMP është gjithashtu autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen dhe rregullimin e profesionit të kontabilistëve të miratuar dhe organizatave profesionale përkatëse.

Përmirësimi i mjedisit të auditimit nuk do të ishte i mundur pa burimet njerëzore të mjaftueshme dhe të kualifikuara. Bazuar në përcaktimet e ligjit të sipërpërmendur dhe me miratimin e Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 786/2016, i ndryshuar, u mundësua krijimi i një strukture mbështetëse të angazhuar me kohë të plotë me qëllim realizimin dhe ndjekjen në vazhdimësi të veprimtarisë së BMP-së. Aktualisht, BMP ka një personel prej 6 (gjashtë) ekspertësh të kualifikuar, duke përfshirë 3 (tre) inspektorë të lartë të sigurimit të cilësisë.

Misioni i Bordit të Mbikëqyrjes Publike është mbikëqyrja publike e audituesve ligjorë dhe shoqërive të auditimit, organizatave profesionale të audituesve ligjorë si dhe organizatave profesionale të kontabilistëve të miratuar me qëllim përmbushjen e objektivave publike në mbështetje dhe në zbatim të ligjit, akteve nënligjore, kuadrit rregullator dhe në shërbim të interesit publik.

Objektivi kryesor i BMP-së është të rrisë sigurinë që auditimet ligjore kryhen në një mjedis transparent, të kontrolluar dhe të kujdesshëm e në shërbim të interesit publik. Në ushtrimin e funksionit rregullator dhe mbikëqyrës, BMP udhëhiqet nga parimet dhe normat e pavarësisë, transparencës dhe integritetit.

2.1. Përbërja e BMP

Bordi i Mbikëqyrjes Publike përbëhet nga pesë anëtarë jo-praktikues, të cilët janë ekspertë në fusha të lidhura me auditimin ligjor, emëruar nga Ministri përgjegjës për financat, me mandat për një periudhë 4-vjeçare, me të drejtën për t'u rizgjedhur jo më shumë se dy herë. Anëtarët e Bordit janë përzgjedhur bazuar në kriteret të përcaktuara dhe përmes një procedure konkurruese të pavarur dhe transparente bazuar në ligjin nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar, VKM-së nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar, si edhe në Urdhrin e Ministrisë të Financave nr. 29/1, datë 01.12.2021 “Për emërimin

dhe mandatimin e kryetarit dhe anëtarëve të Bordit të Mbikëqyrjes Publike” dhe konstituimi i këtij Bordi u bë më datë 23.12.2021.

Aktualisht, Bordi i Mbikëqyrjes Publike përbëhet nga anëtarët në vijim:

1. Kryetar - Z. Dritan Fino
2. Anëtar - Znj. Adriana Berberi
3. Anëtar - Z. Luan Abazi
4. Anëtar - Z. Martin Mici
5. Anëtar - Z. Gjergji Duro

Gjatë vitit 2023, BMP, me përbërjen sa më lart përmendur, ka zhvilluar 12 mbledhje dhe ka marrë 47 vendime me qëllim përmbushjen e detyrave dhe funksioneve të parashikuara në ligj. Vendimet e Bordit janë marrë në transparencë të plotë, duke respektuar parimin e kolegjalitetit.

Kryetar – Z. Dritan Fino

Edukimi dhe eksperiencia e Z. Fino ka qenë e përqendruar në fushën e kontabilitetit, financës dhe auditimit. Z. Fino zotëron gradën “Doktor i Shkencave”, të realizuar në Universitetin e Kyushu Sangyo, Japoni. Që prej vitit 2007 ka dhënë leksione në institucione të ndryshme në Japoni, Slloveni, Zvicër dhe në Shqipëri, duke përfshirë institucione të arsimit publik dhe atij privat. Z. Fino, përgjatë karrierës së tij, ka dhënë kontribut të rëndësishëm në profesionin kontabël, veçanërisht atë të auditimit, ku vlen të theksohet se më herët përgjatë karrierës së tij është angazhuar si anëtar në Komitetin e Regjistrimit të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar për regjistrimin e Audituesve Ligjorë, si dhe Kryetar i Komisionit të Kualifikimit dhe Certifikimit të Audituesve të Brendshëm në Sektorin Publik. Aktualisht, Z. Fino punon si Drejtor në Ministrinë e Financave. Ai është bërë pjesë e kësaj Ministrie në muajin nëntor të vitit 2013, si këshilltar pranë Kabinetit të Ministrit, duke mbuluar fusha që lidhen me auditimin, kontabilitetin, menaxhimin financiar, etj. Z. Fino është anëtar i një sërë grupesh pune që lidhen me çështje të parandalimit të pastrimit të parave, integritimit, etj. Ai është autor i një sërë librash dhe artikujsh të ndryshëm të publikuar brenda dhe jashtë vendit.

Anëtare – Znj. Adriana Berberi

Znj. Adriana Berberi ka mbaruar Fakultetin e Ekonomisë, degën e kontabilitetit në vitin 1981. Ka kryer disa kualifikime e trajnime ndërkombëtare. Ajo ka kryer edhe studimet Master shkencor në Studimet Evropiane pranë Universitetit të Tiranës. Znj. Berberi ka një eksperiencë shumë të gjatë në fushën akademike që prej vitit 1983. Gjithashtu, Znj. Berberi është e certifikuar me titullin profesional të Kontabilistit të Miratuar dhe Audituesit Ligjor. Që prej vitit 1997, Znj. Berberi ka mbuluar funksione të rëndësishme si: Zëvendësministër i Financave, Drejtor Kabineti në Kryeministri, Drejtor Kabineti i Ministrisë së Mbrojtjes, Drejtor Kabineti i Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, Kryetare e Bordit të Mbikëqyrjes Publike për mandatin e

dytë të funksionimit të BMP, etj. Gjithashtu, Znj. Berberi ka dhënë një kontribut të rëndësishëm përgjatë karrierës së saj në ngritjen e kapaciteteve të profesionit kontabël, ku vlen të theksohet se ka qenë anëtare e Këshillit Drejtues të Institutit të Ekspertëve Kontabël, si dhe e angazhuar në proceset e edukimit të kandidatëve të rinj. Znj. Berberi është e emëruar nga Parlamenti i Republikës së Shqipërisë si anëtare e Komisionit të Autoritetit të Konkurrencës.

Anëtar – Z. Luan Abazi

Z. Abazi është diplomuar në degën e financës, Fakulteti i Ekonomisë, në vitin 1984. Z. Abazi ka një eksperiencë të gjatë në fushën e financës, kontabilitetit dhe auditimit, veçanërisht në institucione të sektorit publik. Gjithashtu, Z. Abazi është certifikuar me titullin profesional të Audituesit Ligjor. Ai ka dhënë një kontribut të rëndësishëm në forcimin e profesionit kontabël ku edhe me herët përgjatë karrierës, edhe si anëtar i Bordit të Mbikëqyrjes Publike në mandatin e mëhershëm, ka ndikuar në përmirësimin e një sërë aktiviteteve që prekin profesionin. Aktualisht, ushtron detyrën e Sekretarit të Përgjithshëm pranë Prokurorisë së Përgjithshme.

Z. Abazi ka një eksperiencë të gjatë në Prokurorinë e Përgjithshme si Drejtor në Drejtorinë e Financës dhe Shërbimeve Mbështetëse. Gjithashtu, Z. Abazi është i kualifikuar edhe në fushën e vlerësimit të pasurive të paluajtshme, për të cilën është certifikuar në Universitetin Politeknik të Tiranës.

Anëtar – Z. Martin Mici

Z. Mici ka kryer studimet e larta në Tiranë ku është diplomuar në degën e Agrobiznesit, si dhe zotëron titullin e Kontabilistit të Miratuar.

Fillimisht, Z. Mici e ka ndërtuar karrierën në sektorin privat, ku ka punuar rreth 15 vite në Sektorin Bankar, duke mbajtur pozicione të ndryshme drejtuese, kryesisht me fokus financimin e Biznesit të vogël dhe të mesëm.

Më pas ka vijuar punën në Administratën Shtetërore në detyrën e Drejtorit të Përgjithshëm të Hetimit Tatimor, duke kontribuar në fushën e tatim taksave dhe luftës kundër evazionit, pozicion në të cilin ka marrë kualifikime të ndryshme në luftën kundër skemave të mashtrimit me TVSH.

Gjithashtu, Z. Mici ka punuar edhe në Kabinetin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë në pozicionin e Këshilltarit të Ministrit.

Aktualisht, ai mban detyrën e Drejtorit të Përgjithshëm pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Zhvillimit në Fushën e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë, Mbrojtjes së Bimëve dhe Peshkimit.

Anëtar – Z. Gjergji Duro

Z. Gjergji Duro është diplomuar në vitin 1995 në degën Administrim-Biznesi, në Fakultetin e Ekonomisë, Universiteti i Tiranës, ku ka kryer gjithashtu edhe studimet në nivel master.

Z. Duro aktualisht punon pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe ka një eksperiencë të gjatë në fushën e tatimeve dhe taksave, fushë e lidhur ngushtë me profesionin kontabël, veçanërisht në institucione të sektorit publik.

Përgjatë karrierës së tij, Z. Duro ka mbuluar funksione të rëndësishme si Përgjegjës i Sektorit të Kontrollit në Vend sipas Industrive DTM, Përgjegjës i Sektorit të Analizës së Riskut në Drejtorinë e Kontrollit DPT, Përgjegjës i Sektorit të Operacioneve të Kontrollit, Drejtor i Drejtorisë së Menaxhimit të Riskut në DPT, Anëtar i Komisionit të Shqyrtimit të Apelimeve Tatimore, Drejtor i Drejtorisë së Kontrollit Tatimor DRT Tiranë, etj, si dhe ka ndjekur një sërë trajnimesh të organizuara nga institucione si OECD, USAID, ITAP, FMN, etj.

Në përmbushjen e funksioneve të veta, Bordi i Mbikëqyrjes Publike asistohet nga Struktura Mbështetëse.

Struktura Mbështetëse drejtohet nga Drejtori Ekzekutiv dhe përbëhet nga inspektorë të lartë të kontrollit të cilësisë dhe staf administrativ, të cilët kanë një eksperiencë të konsiderueshme në fushën e auditimit ligjor, raportimit financiar dhe ekspertizës në kontrollin e cilësisë së auditimit ligjor, kuadrin ligjor dhe fushave të lidhura me parandalimin dhe pastrimin e parave, standardeve ndërkombëtare të edukimit, etj.

2.2. Të drejtat dhe detyrat e BMP

Bazuar në parashikimet e ligjit nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar, neni 5, BMP ka këto të drejta dhe detyra:

- harton rregullat e funksionimit të Komisionit të Provimeve të Aftësisë Profesionale (KPAP) dhe të Komitetit të Regjistrimit të audituesve ligjorë dhe shoqërive audituese, të cilat i paraqiten për miratim autoriteteve të parashikuara në këtë ligj;
- mbikëqyr, monitoron dhe vlerëson zbatimin e procedurave të testimit dhe regjistrimit të audituesve ligjorë dhe të shoqërive audituese;
- miraton formatin e regjistrimit publik të audituesve ligjorë dhe të shoqërive audituese, të regjistruara nga Komiteti i Regjistrimit, si dhe mbikëqyr respektimin e rregullave në lidhje me numrin e identifikimit të audituesve ligjorë në regjistër;
- miraton Kodin e Etikës të audituesve ligjorë e të shoqërive audituese, të përgatitur dhe të propozuar nga organizata profesionale e audituesve ligjorë dhe mbikëqyr zbatimin e standardeve të këtij kodi;
- harton dhe miraton Rregulloren e Kontrollit të Cilësisë dhe manualin përkatës lidhur me kontrollin e cilësisë;
- mbikëqyr procesin e kontrollit të cilësisë dhe zbatimin e dispozitave të rregullores së Kontrollit të Cilësisë;
- mbikëqyr programet dhe kualifikimin e vazhdueshëm profesional të audituesve ligjorë;
- miraton rregulloret e investigimit dhe të procedurave për marrjen e masave disiplinore;

- mbikëqyr përmes komisioneve të SM veprimtarinë e Komisioneve të Investigimit të Organizatave Profesionale;
- kur e gjykon të nevojshme, kryen investigime shtesë për audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese;
- shqyrton dhe merr vendim për ankesat e bëra nga kandidatët, në lidhje me regjistrimin e tyre;
- miraton dhe publikon programet vjetore të punës dhe raportet e veprimtarisë së tij;
- shqyrton dhe merr vendim për rastet e shkeljeve disiplinore, që janë kompetencë e tij;
- miraton akte të tjera rregullatore, të cilat janë në kompetencën e tij;
- shqyrton dhe merr vendim për aspekte apo çështje të tjera, të parashikuara në këtë ligj, që janë brenda objektit të veprimtarisë së tij;
- miraton statutet e organizatave profesionale në fushën e kontabilitetit dhe mbikëqyr organizimin dhe funksionimin e tyre.

2.2.1 Financimi i veprimtarisë së Bordit të Mbikëqyrjes Publike

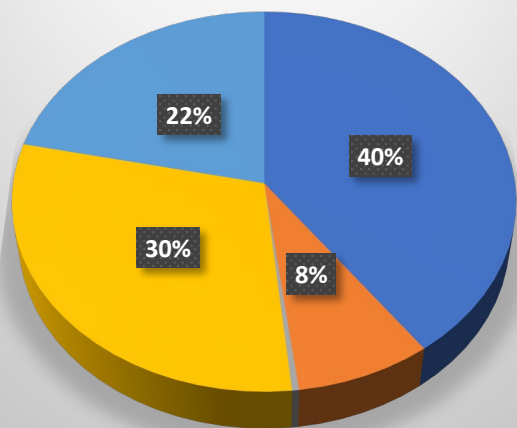
Auditimet e pavarura dhe të vazhdueshme të pasqyrave financiare me cilësi të lartë janë thelbësore për të ndihmuar në sigurimin e raportimit financiar të besueshëm dhe të përshtatshëm për ekonominë e vendit tonë. Aktiviteti mbikëqyrës i realizuar nga BMP është thelbësor për përmirësimin e vazhdueshëm të cilësisë së auditimit për mbrojtjen e interesit të publikut.

Burimet e realizuara nga honorarët e auditimeve të njëjësive ekonomike me interes publik dhe nga kontributet e organizatave të tjera profesionale, subjekt i mbikëqyrjes nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike mbështesin realizimin e aktiviteteve tona në mbikëqyrjen e zbatimit të kuadrit ligjor, të kërkesave të Kodit të Etikës dhe standardeve ndërkombëtare të auditimit.

Me fokus në cilësinë e auditimit, si kujdestarë të tarifave të mbledhura për të financuar përpjekjet tona, ne duhet të veprojmë në mënyrë sa më efektive dhe efikase të jetë e mundur duke kultivuar më tej një kulturë pune me integritet të lartë, bashkëpunuese dhe gjithëpërfshirëse.

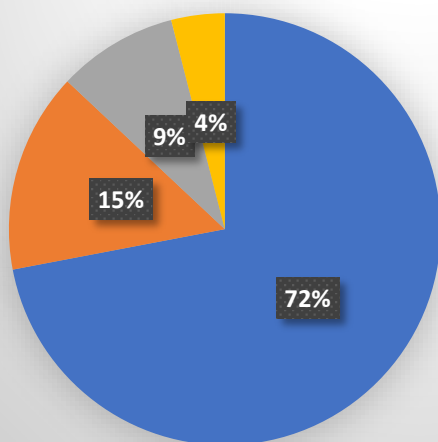
Në grafikun e mëposhtëm paraqitet struktura e financimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike:

Struktura e Burimeve

- ✓ 40% e burimeve nga tarifa 3% nga honorarët NjEIP;
- ✓ 30% e burimeve të ri alokuara nga procesi i provimeve të aftësive profesionale;
- ✓ 8% e burimeve nga tarifa 7% nga organizatat profesionale
- ✓ 22% e burimeve nga të ardhurat e realizuara në vitin 2023

Përdorimi i burimeve

- 72 %- Paga dhe honorarë
- 15% - Zhvillimi i kapaciteteve dhe Anëtarësime ndërkombëtare
- 9% - Shpenzime Administrative
- 4% - Shpenzime Teknologji Informacioni & Software

3. Aktivitetet kryesore të realizuara gjatë vitit 2023

3.1. Funksionimi i komisioneve të ngritura pranë BMP

3.1.1 Komisioni i Provimeve të Aftësive Profesionale

Komisioni i Provimeve të Aftësive Profesionale është krijuar në zbatim të nenit 17 dhe 18 të ligjit 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjorë dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar dhe pikës IV/1/1 të VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar. Ky komision ka për objekt të veprimtarisë organizimin dhe realizimin e testeve, në kuadrin e provimit përfundimtar të aftësive profesionale të kandidatëve për Auditues Ligjor dhe Kontabilistë të Miratuar.

Anëtarët e Komisionit të Provimeve të Aftësisë Profesionale, bazuar në ligjin nr. 10091 datë 05.03.2009 i ndryshuar, u miratuan nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike me Vendimin nr. 71 datë 12.11.2020 “Për emërimin e anëtarëve të Komisionit të Provimeve të Aftësive Profesionale”, Vendimin nr. 51, datë 23.08.2022 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike “Për emërimin e kryetarit të Komisionit të Provimeve të Aftësive Profesionale” dhe Vendimin nr. 15, datë 20.04.2023 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike “Për emërimin e anëtarit të Komisionit të Provimeve të Aftësive Profesionale”.

KPAP përbëhet nga pesë anëtarë, të cilët emërohen nga BMP për një periudhë 4 (katër) vjeçare, sipas propozimeve të mëposhtme:

- a. kryetari nga Ministri i Financave;
- b. dy anëtarë nga organizata profesionale e audituesve ligjorë;
- c. një anëtar nga organizmat profesionalë apo Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit;
- d. një anëtar nga profesori i fushës së universiteteve.

Përmes një procesi vlerësimi me pikë të dosjes së kandidatëve për t'u përzgjedhur si anëtarë të KPAP-së, BMP përzgjedh dhe emëron kandidatët fitues të propozuar nga institucionet e përcaktuara në gërmat c) dhe d) me shumicë të thjeshtë të anëtarëve pjesëmarrës. Prosesi i vlerësimit bëhet nga një komision “Ad-Hoc” nga struktura mbështetëse, që bën vlerësimin e aplikimeve dhe ia paraqet BMP-së për vendimmarrje. Sistemi i vlerësimit miratohet me vendim të veçantë nga BMP-ja në momentin e shpalljes së vendeve vakante duke konsideruar kriteret e përcaktuara në kuadrin rregullator përkatës.

KPAP realizon veprimtarinë në zbatim të misionit të vet të përcaktuar nga ligji dhe nga aktet e tjera rregullatore, sikurse janë:

- Rregullorja Nr. 2, datë 22.02.2018 “Për funksionimin e Komisionit të provimeve të aftësive profesionale dhe të mbikëqyrjes së procesit të testimit të kandidatëve për AL dhe KM”, e ndryshuar;

- Rregullorja Nr. 6, datë 31.05.2018 “Për procedurat e testimit dhe sistemin e vlerësimit në provimin e aftësive profesionale të kandidatëve për AL dhe KM”, e ndryshuar.

KPAP ka miratuar kalendarin e datave të provimeve të aftësive profesionale për marrjen e titullit Auditues Ligjorë dhe Kontabilist të Miratuar për sezonin e provimeve për 2023.

Për vitin 2023, KPAP ka realizuar 47 mbledhje dhe ka marrë 61 vendime.

Disa nga aktivitetet kryesore të zhvilluara nga KPAP, përgjatë vitit 2023, përmbliidhen si më poshtë:

- U miratua kalendari i provimeve për sezonin e vitit 2023;
- Në vijim nga organizata profesionale e audituesve ligjorë (IEKA), përmes sekretarisë teknike u koordinuan aktivitetet si në vijim:
 - ✓ Publikimi i informacioneve lidhur me kalendarin e datave të provimeve, si dhe kriteret dhe dokumentacionin që duhet të dorëzojnë kandidatët që do të marrin pjesë në provimet për KM & AL;
 - ✓ Mbledhja e kërkesave për regjistrimin në provime, si edhe administrimi i dokumentacionit përkatës;
 - ✓ Kryerjen e verifikimeve të nevojshme në bashkëpunim me anëtarët e komisionit;
 - ✓ Përpunimi i informacioneve dhe shpallja e listës, brenda afateve ligjore, të kandidatëve që mund të marrin pjesë në provimet e aftësive profesionale për marrjen e titullit KM & AL;
 - ✓ Verifikimi dhe përgatitja e dokumentacionit të arkivuar në IEKA, për kandidatët pjesëmarrës në provime.
- Gjithashtu, KPAP trajtoi dhe shqyrtoi në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi, kërkesat dhe ankesat e kandidatëve lidhur me procesin e regjistrimit.
- Në lidhje me administrimin e procesit të testimit, KPAP mori të gjitha masat e karakterit teknik dhe administrativ që provimi në të gjitha disiplinat të realizohej në kushte të barabarta për kandidatët, në përputhje me programin e miratuar, dhe sipas të gjitha kërkesave të ligjit 10091/2009 i ndryshuar, dhe rregulloreve për organizimin e procesit të provimeve.
- Propozimi dhe miratimi i personave të angazhuar për secilin provim si: lista e hartuesve të përzgjedhur për çdo provim, vëzhguesit për mbikëqyrjen e procesit të provimit, lista e korrigjuesve të dy grupeve paralele, dhe në rastet e fletoreve të rezultuara me diferencë më shumë se 5% të pikëve totale, dërgimin e tyre pranë Komisionit të Rishikimit për korrigjimin cilësor.
- Zhvillimi i trajnimeve për personat e angazhuar në procesin e provimeve si hartues, rishikues teze si dhe personat e angazhuar në procesin e korrigjimit.

- Organizimi i procesit të korigjimit, vënia në dispozicion e ambientit për korigjuesit, pajisja me mjetet e nevojshme, procesverbalet e pikëve dhe mbikëqyrja e gjithë procesit.
- Publikimi i rezultateve përfundimtare për secilin provim, delegimi i ankimeve për rezultatet SM dhe Komisionit të Rishikimit.

Në sezonin e provimeve të vitit 2023, pjesëmarrja e kandidatëve për secilin provim paraqitet si në vijim:

- Në provimin e parë, të zhvilluar më datë **20 Maj 2023**, në disiplinën “*Raportimi dhe përgatitja e pasqyrave financiare, sipas standardeve kombëtare e ndërkombëtare të raportimit financiar*”, morën pjesë në provim 314 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 87 fitues, pra 27 % e kandidatëve.
- Në provimin e dytë, të zhvilluar më datë **03 Qershor 2023**, në disiplinën “*Zbatimi në praktikë i legjislacionit mbi të drejtën civile, të drejtën penale, legjislacionit tregtar dhe të drejtën e punës në Republikën e Shqipërisë*”, morën pjesë në provim 225 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 73 fitues, pra 32 % e kandidatëve.
- Në provimin e tretë, të zhvilluar më datë **10 Qershor 2023**, në disiplinën “*Zbatimi në praktikë i kërkesave të legjislacionit të tatimeve dhe taksave në Republikën e Shqipërisë*”, morën pjesë në provim 198 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 121 fitues pra 61 % e kandidatëve.
- Në provimin e katërt, të zhvilluar më datë **24 Qershor 2023**, në disiplinën “*Procedurat e punës për auditimin e pasqyrave financiare, sipas kërkesave të standardeve ndërkombëtare të auditimit*”, morën pjesë në provim 43 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 19 fitues, pra 44 % e kandidatëve.
- Në provimin e pestë, të zhvilluar më datë **01 Korrik 2023**, në disiplinën “*Zbatimi i modeleve të duhura të organizimit dhe drejtimit, kontrolli i brendshëm i njësive ekonomike të biznesit dhe përdorimi i sistemeve të informacionit dhe të informatikës*”, morën pjesë në provim 31 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 20 fitues, pra 64.5 % e kandidatëve.
- Në provimin e gjashtë, të zhvilluar më datë **08 Korrik 2023**, në disiplinën “*Qeverisja e shoqërive tregtare dhe zbatimi në praktikë i kërkesave të etikës profesionale dhe të biznesit*”, morën pjesë në provim 28 kandidatë. Në këtë provim u shpallën 19 fitues, pra 68 % e kandidatëve.

Në përfundim të procesit për sezonin e vitit 2023 janë certifikuar **67** kandidatë me titullin “Kontabilist i Miratuar” dhe **20** kandidatë me titullin “Auditues Ligjor”.

3.1.2 Komisioni i Investigimit dhe Disiplinës

Në mbështetje të ligjit 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjorë dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar, pikës IV/1/1 të VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar dhe në kuadër të përmbushjes së përgjegjësi që rrjedhin nga Rregullorja nr. 4, datë 29.03.2018 “Për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore”, nëpërmjet Vendimit Nr. 30, datë 15.07.2019, Bordi i Mbikëqyrjes Publike ngriti pranë tij Komisionin e Investigimit dhe Disiplinës (KIDB), i ri ngritur me Vendimin nr. 51, datë 04.08.2020 të BMP.

Ky komision ka patur ndryshime në përbërjen e tij, të miratuara me Vendimin nr. 56 datë 06.10.2022 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike “Për organizimin dhe funksionimin e Komisionit të Investigimit dhe Disiplinës (KIDB) së Bordit të Mbikëqyrjes Publike” dhe aktualisht përbëhet nga 7 anëtarë, dy prej të cilëve kanë formim juridik dhe 5 anëtarët e tjerë janë profesionistë të auditimit dhe kontabilitetit jo praktikues.

Në pajtim me nenin 4, të Rregullores nr. 4, KIDB konfirmon që në fillim të çdo procesi shqyrtimi për përcaktimin dhe propozimin e masave disiplinore, se çdo anëtar i caktuar për të shqyrtuar rastin nuk është i lidhur apo ka interesa në çështjen që investigohet. Nëse ka konflikt që në fillim ose nëse konflikti lind gjatë procesit të shqyrtimit, anëtari është i detyruar të largohet menjëherë nga procesi i vendim-marrjes së KIDB. Nenet 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 dhe 18 të kësaj rregulloreje përcaktojnë mënyrat e nisjes së procedurës nga BMP, trajtimin e saj dhe procesin e vendimmarrjes.

Në funksion të zbatimit të Rregullores nr. 4, me Vendimin nr. 28, datë 15.07.2019 është miratuar edhe Manuali nr. 1, datë 15.07.2019 “Për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore”.

Gjatë vitit 2023, KIDB ka zhvilluar 25 mbledhje dhe ka marrë gjithsej 9 vendime.

Aktivitetet dhe proceset e realizuara gjatë vitit 2023 nga KIDB paraqiten në mënyrë të përmbledhur si më poshtë vijon:

1. Shqyrtimi i subjekteve të përcjella pranë KIDB për të cilat ka indicie se kanë ofruar shërbime të auditimit ligjor si dhe papajtueshmëri të tjera me Ligjin nr. 10091/2009, i ndryshuar: Janë shqyrtuar 7 raste;
2. Shqyrtimi i ankesave / rasteve të përcjella pranë KIDB: Janë shqyrtuar gjithsej 2 raste;
3. Shqyrtimi i raporteve të Kontrollit të Cilësisë nga KIDB; Janë shqyrtuar 18 raste.

Çështje të identifikuara nga procesi i KIDB:

- Ushtrimi i profesionit në papajtueshmëri me nenin 32 të ligjit 10091/2009, i ndryshuar;
- Mos pajtueshmëri me parimet e etikës për ruajtjen e kompetencës profesionale gjatë ushtrimit të profesionit.

Në lidhje me papajtueshmëritë e identifikuara nga KIDB janë propozuar masat si në vijim:

- fshirje të përhershme nga regjistri publik, e cila përmban ndalimin, përgjithmonë, të ushtrimit të profesionit;
- pezullimi i të drejtës të ushtrimit të profesionit për një periudhë 12 mujore
- delegimi i rasteve për investigim pranë organizatave profesionale;
- vërejtje me shënim në regjistrin publik për një afat 3 muaj.

3.1.3 Komisioni Ligjor

Komisioni Ligjor i Bordit të Mbikëqyrjes Publike është ngritur me Vendimin nr. 12, datë 30.03.2023 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike dhe aktualisht përbëhet nga 3 anëtarë specialistë të fushës.

Veprimtaria e Komisionit Ligjor mbështetet në rregulloren “Për organizimin dhe funksionimin e Komisionit Ligjor të BMP”, të miratuar me vendim të BMP nr. 31, datë 15.07.2019.

Baza ligjore për ngritjen e Komisionit Ligjor janë pika IV/1/1 e VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar, shkronja “P”, e pikës 2, të nenit 8 të Statutit të BMP i cili përcakton se “...Bordi i Mbikëqyrjes Publike miraton krijimin e komiteteve dhe komisioneve të specializuara, që mund të kenë në përbërje ose jo anëtarët të Bordit, punonjësit e Strukturës Mbështetëse, dhe specialistë të jashtëm...”. si dhe nën paragrafi katër, i pikës 2, të nenit 11 i cili përcakton se “...Komitetet, komisionet dhe këshillat mund të ngrihen lidhur me çështje të pajtueshmërisë ligjore...”.

Komisioni Ligjor ka qëllim:

- Hartimin e projekt-rregulloreve, projektvendimeve dhe shqyrtimin e çështjeve të tjera që paraqiten në BMP;
- Dhënien e opinionëve ligjore mbi çështjet e shqyrtuar nga KIDB, kur natyra e tyre kërkon njohuri të tilla të cilat e limitojnë personelin që merret me çështje ligjore për të dhënë një opinion të plotë, sipas rregullores së investigimit;
- Shqyrtimin e propozimeve të KIDB dhe relacioneve përkatëse mbi masat disiplinore për subjektet e ligjit nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar dhe përgatitjen e opinionit përkatës ligjor, i cili i kalon për shqyrtim Bordit të Mbikëqyrjes Publike;
- Ofrimin e këshillimit ligjor për Komisionet dhe organet e tjera administrative të ngritura pranë BMP-së;
- Shqyrtimin e ankesave të dorëzuara nga Drejtori Ekzekutiv lidhur me pajtueshmërinë ligjore dhe rekomandimin e vendimeve mbi masat që duhen marrë;
- Kryerjen e kontrollit të brendshëm të cilësisë, mbi baza përzgjedhje, për dosjet e rekomanduara pozitivisht, me kërkesë të Drejtorit Ekzekutiv.

Në vijim të veprimtarisë së tij, Komisioni Ligjor gjatë vitit 2023 ka zhvilluar 8 mbledhje në total dhe ka dhënë 8 opinione ligjore. Në mbledhjet e zhvilluara nga Komisioni Ligjor i BMP-së janë trajtuar çështjet si më poshtë:

1. Opinion ligjor lidhur me rastet e deleguara nga Komisioni i Investigimit dhe Disiplinës (KIDB);
2. Opinion ligjor mbi çështjen e ngritur nga anëtarët e BMP lidhur me konfliktin e interesit të anëtarëve të KPAP dhe stazhierëve të tyre të cilët marrin pjesë në provimet përfundimtare të aftësive profesionale për marrjen e titullit KM & AL;
3. Opinion ligjor lidhur me disa ndryshime në Vendimin nr. 39 datë 18.10.2019 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike;
4. Opinion ligjor lidhur me kërkesën e audituesit ligjor;
5. Opinion ligjor lidhur me raportin përmbledhës të raporteve të kontrollit të cilësisë të realizuar pranë audituesve ligjorë/ shoqërive të auditimit;
6. Opinion ligjor lidhur me raportin përmbledhës të raporteve të kontrollit të cilësisë të realizuar pranë audituesve ligjorë/ shoqërive të auditimit;
7. Opinion ligjor lidhur me raportin përmbledhës të raporteve të kontrollit të cilësisë të realizuar pranë audituesve ligjorë/ shoqërive të auditimit.

3.1.4 Komisioni i Rishikimit

Në mbështetje të ligjit 10091/2009, për auditimin, i ndryshuar, pikës IV/1/1 të VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 *“Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”*, e ndryshuar dhe në kuadër të përmbushjes së përgjegjësisë që rrjedhin nga Rregullorja Nr. 2, datë 20.02.2018 *“Për funksionimin e Komisionit të Provimeve të Aftësive Profesionale dhe mbikëqyrjes së procesit të testimit të kandidatëve për Auditues Ligjor dhe Kontabilist të Miratuar”*, e ndryshuar, Bordi i Mbikëqyrjes Publike, me Vendimin e tij me Nr. 21, datë 11.05.2023, ngriti pranë tij Komisionin e Rishikimit.

Komisioni i Rishikimit përbëhet nga 5 (pesë) anëtarë profesionistë, ndër të cilët 2 (dy) janë juristë dhe 3 (tre) të përzgjedhur nga profesionistë të fushës së kontabilitetit, auditimit, fiskale, e të menaxhimit, ku një prej tyre është anëtar i Bordit të Mbikëqyrjes Publike, të cilët plotësojnë kërkesat e parashikuara në rregulloren e BMP-së Nr. 2, datë 20.02.2018, e ndryshuar.

Komisioni i Rishikimit, ndër të tjera, ka kompetencat si më poshtë:

- të verifikojë hartuesit dhe korigjuesit, që propozohen nga KPAP në përputhje me këtë rregullore dhe rregullat e posaçme, që lidhen me përzgjedhjen dhe verifikimin e kandidatëve për hartues, korigjues dhe rishikues të miratuara nga BMP me vendim të veçantë;

- të përzgjedhë rishikuesit e cilësisë së hartimit të tezës sipas dispozitave të parashikuara në këtë rregullore (përmes një procedure konkurrimi të hapur dhe intervistimi dhe/ose testimi), që do të kontrollojnë cilësinë e fondit të pyetjeve të përgatitura nga hartuesit;
- të përzgjedhë grupin e tretë të korigjuesve (rishikuesve që do bëjnë korigjimin cilësor) që do të angazhohet për të rishikuar rastet e fletoreve të korigjuara për të gjitha diferencat mbi 5% të totalit të pikëve të tezës, që rrjedhin nga procesi i korigjimit të dy grupeve paralele të korigjuesve;
- të realizojë rishikimin administrativ.

Përgjatë vitit 2023, Komisioni i Rishikimit ka zhvilluar 29 mbledhje dhe ka marrë 30 vendime.

Çështjet kryesore të trajtuara prej tij, përgjatë vitit 2023, janë:

- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe ri korigjuesve të provimit të parë të datës 20.05.2023, në disiplinën “*Raportimi dhe përgatitja e pasqyrave financiare, sipas standardeve kombëtare e ndërkombëtare të raportimit financiar*”;
- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe ri korigjuesve të provimit të dytë të datës 03.06.2023, në disiplinën “*Zbatimi në praktikë i legjislacionit mbi të drejtën civile, të drejtën penale, legjislacionit tregtar dhe të drejtën e punës në Republikën e Shqipërisë*”;
- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe ri korigjuesve të provimit të tretë të datës 10.06.2023, në disiplinën “*Zbatimi në praktike i kërkesave të legjislacionit të tatimeve dhe taksave në Republikën e Shqipërisë*”;
- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe të provimit të katërt të datës 24.06.2023, në disiplinën “*Procedurat e punës për auditimin e pasqyrave financiare, sipas kërkesave të standardeve ndërkombëtare të auditimit*”;
- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe ri korigjuesve të provimit të pestë të datës 01.07.2023, në disiplinën “*Zbatimi i modeleve të duhura të organizimit dhe drejtimit, kontrolli i brendshëm i njërive ekonomike të biznesit dhe përdorimi i sistemeve të informacionit dhe të informatikës*”;
- Verifikimi e miratimi i hartuesve, rishikuesit të cilësisë së hartimit të tezës, korigjuesve dhe ri korigjuesve të provimit të gjashtë të datës 08.07.2023, në disiplinën “*Qeverisja e shoqërive tregtare dhe zbatimi në praktikë i kërkesave të etikës profesionale dhe të biznesit*”;
- Verifikimi e miratimi i rezultateve përfundimtare pas kryerjes së rishikimit administrativ për secilin provim.

3.1.5 Komisioni i Revistës së BMP-së

Komisioni i Revistës së Bordit të Mbikëqyrjes Publike u ngrit për herë të parë bazuar në pikën IV/1/1 të VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar, me Vendimin Nr. 61, datë 04.08.2020 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike dhe ndryshimet në përbërjen e tij janë miratuar me Vendimin Nr. 80, datë 27.11.2020 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike.

Ky komision përbëhet nga 4 (katër) anëtarë profesionistë të fushës së gazetarisë dhe kontabilitetit, auditimit dhe menaxhimit.

Komisioni i Revistës së BMP-së është strukturë përgjegjëse për përcjelljen e mesazhit që Bordi i Mbikëqyrjes Publike synon të transmetojë tek publiku me qëllim rritjen e sigurisë në auditimet ligjore, të cilat kryhen në një mjedis transparent, të kontrolluar dhe të kujdesshëm e në shërbim të interesit publik si dhe përmirësimin e cilësisë së raportimit financiar.

Komisioni i Revistës ka qëllim të koordinojë punën për realizimin e revistës së Bordit të Mbikëqyrjes Publike. Komisioni i Revistës ka nxitur publikimin e opinioneve të profesionistëve të fushës, zhvillimin e debateve të nivelit profesional, si dhe informimin për ndryshimet legjislativë në vend dhe në botë. Sfidë mbetet angazhimi i profesionistëve të rinj të fushës, për më shumë trajtime teorike e profesionale nisur nga problematikat bashkëkohore në vendet me ekonomi të zhvilluar tregu por jo vetëm.

Përgjatë vitit 2023, Komisioni i Revistës nuk ka zhvilluar veprimtari.

3.1.6 Komisioni i Brendshëm për Kontrollin e Cilësisë

Komisioni i Brendshëm i Kontrollit të Cilësisë (KBKC) është ngritur bazuar në pikën IV/1/1 të VKM-së Nr. 786, datë 09.11.2016 “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, e ndryshuar, me Vendimin nr. 42 datë 02.07.2020 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike dhe përbëhet nga 3 anëtarë, të emëruar me Vendimin nr. 48, datë 04.08.2020 të Bordit të Mbikëqyrjes Publike.

Komisioni i Brendshëm i Kontrollit të Cilësisë kryen këto detyra:

- Shqyrtimi i procedurave të ndjekura gjatë procesit të Kontrollit të Cilësisë (KC) nga Inspektorët dhe nëse është bërë rishikimi i brendshëm i KC në mbështetje të kuadrit rregullator në fuqi për çdo rast që ka ankesa nga subjektet e KC lidhur me procedurat e ndjekura;
- Në rast mosmarrëveshjeje ndërmjet inspektorëve të KC dhe të kontrolluarit, arbitrimi bëhet nga Komisioni i Brendshëm i Kontrollit të Cilësisë, pasi audituesi ligjor i kontrolluar ka paraqitur me shkrim qëndrimet e tij;

- Propozimi i udhëzimeve pranë BMP për zbatimin e Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit dhe kërkesave ligjore që lidhen me auditimet ligjore;
- Interpretimin e kërkesave lidhur me zbatimin e standardeve ndërkombëtare të auditimit.

Gjatë vitit 2023, Komisioni i Brendshëm i Kontrollit të Cilësisë nuk ka zhvilluar veprimtari pasi nuk është paraqitur për trajtim pranë tij asnjë çështje.

3.2. Rritja e kapaciteteve të strukturës mbështetëse

Gjatë vitit 2023 ka vijuar pjesëmarrja në aktivitete dhe trajnime virtuale e jo vetëm, të organizuara në kuadër të zhvillimit profesional dhe rritjes së kapaciteteve të stafit të BMP-së. Gjatë kësaj periudhe, në bashkëpunim me partnerët ndërkombëtarë, janë zhvilluar një sërë sesionesh trajnimi dhe asistence teknike me stafin e strukturës mbështetëse.

Pjesëmarrja në trajnime është realizuar nëpërmjet pjesëmarrjes në seminare dhe konferenca të organizuara nga partnerët ndërkombëtarë.

3.2.1 Zhvillimi kapaciteteve në kuadër të mbikëqyrjes të cilësisë së auditimit

Gjithashtu janë zhvilluar trajnime të strukturës mbështetëse përmes bashkëpunimit me Forumin Ndërkombëtar të Rregullatorëve të Pavarur (IFIAR) për çështje të lidhura me:

- Inspektimi i punës së audituesit në lidhje me identifikimin dhe vlerësimin e rrezikut të anomalive materiale (SNA 315 i rishikuar);
- Inspektimi i shoqërive të auditimit të vogla dhe të mesme;
- Taktikat e inspektimit – auditimi i bankave;
- Raportimi i ESG dhe dhënia e sigurisë, implikime të mundshme për rregullatorët e auditimit;
- ISQM 1 – Standardi Ndërkombëtar i Menaxhimit të Cilësisë 1 - qasjet dhe sfidat e inspektimit;
- Inspektimi i kërkesave përkatëse të Etikës;
- Inspektime të vlerave të drejta dhe vlerësime të tjera kontabël;
- Vështrime për Treguesit e Cilësisë së Auditimit (AQI).;
- Inspektimi i përputhshmërisë së shoqërive të auditimit me kërkesat Kundër Pastrimit të Parave;
- Autoritetet Rregullatore & Komunikimet;
- Inspektimet e përbashkëta;
- Auditimi në mjedisin socio-ekonomik aktual;

- ISSA 5000 – dhënia e sigurisë në lidhje me informacionet e raportuara në raportimin e qëndrueshmërisë;
- Teknologjinë e informacionit në auditim.
- Roli i profesionistit të audituesit ligjor në lidhje me mos pajtueshmëritë me kuadrin ligjor dhe rregullator dhe efektet e mundshme sanksionuese në shoqëritë e auditimit mbi sistemet e menaxhimit të cilësisë dhe cilësisë së punës në nivel angazhimi të auditimit. Disa prej ndikimeve të mundshme që u diskutuan nga pjesëmarrësit ishin:
 - Efektet e drejtpërdrejta në pasqyrat financiare;
 - Nuk ka efekt të drejtpërdrejtë në përcaktimin e shumave dhe informacioneve shpjeguese në pasqyrat financiare, por pajtueshmëria me të cilat mund të jetë thelbësore për aspektet funksionale të biznesit, aftësinë e një njësie ekonomike për të vazhduar biznesin e saj ose për të shmangur penalitete materiale;
 - Mos pajtueshmëritë mund të kenë efekt material në pasqyrat financiare.
- Rishikimi i kontrollit të cilësisë së angazhimit si promotor i cilësisë së punës audituese;
- Gjykimi profesional dhe pavarësia;
- Kultura dhe Etika në shoqërinë audituese sfidë dhe rrezik në rritje;
- Çështje të tjera: Dhënia e sigurisë mbi raportimin e Qëndrueshmërisë / ESG dhe auditimi i Crypto.

Në kuadër të bashkëpunimit dhe komunikimit midis rregullatorëve të profesionit të auditimit në nivel evropian, Autoriteti Austriak i Mbikëqyrjes së Auditimit - APAB realizoi një seminar dy ditor pranë Bordit të Mbikëqyrjes Publike.

Drejtori Ekzekutiv dhe Inspektori i Kontrollit të Cilësisë nga APAB prezantuan praktikën e inspektimit në lidhje me fazat e procesit të inspektimit, bazuar në analizën e riskut të shoqërisë së auditimit ligjor dhe angazhimit të auditimit, metodologjisë së kryerjes së kontrollit të cilësisë, programit të kompjuterizuar për kryerjen e inspektimeve, si dhe çështje të tjera që lidhen me forcimin e kapaciteteve në shërbim të rritjes dhe cilësisë së ushtrimit të profesionit.

Gjatë seminarit, diskutimi u fokusua në çështjet e mëposhtme:

- Kuadri ligjor dhe rregullator i Austrisë;
- Procedurat e ndjekura përpara procesit të inspektimit në Sigurimin e Kontrollit të Cilësisë;
- Procedurat e ndjekura përgjatë inspektimit në Sigurimin e Kontrollit të Cilësisë;
- Klasifikimi i gjetjeve;
- Procedurat e ndjekura pas procesit të inspektimit;
- Masat disiplinore dhe sanksionet.

Ekipi i BMP dhe APAB diskutuan dhe theksuan rolin që autoritet rregullatore kanë në rritjen e cilësisë së punës dhe ndërgjegjësimin e vazhdueshëm të profesionistëve auditues në funksion të përmirësimit të cilësisë dhe mbrojtjes së interesit publik.

Qëllimi kryesor i këtyre trajnimeve ka qenë rritja dhe zhvillimi i kapaciteteve të inspektorëve të strukturës mbështetëse.

3.2.2 Aktivitete të zhvilluara nga Qendra për Reformën e Raportimit Financiar (CFRR)

BMP ka marrë pjesë në aktivitetet e organizuara nga Qendra për Reformën e Raportimit Financiar (CFRR), Banka Botërore, në kuadër të STAREP, programit rajonal për Forcimin e Auditimit dhe Raportimit në Vendet e Partneritetit Lindor, të cilat paraqiten në mënyrë të përmbledhur, në vijim:

- Në datat 16 – 17 Maj 2023, në vijim të zbatimit të reformës së përmirësimit të raportimit financiar të shoqërive tregtare në përputhje me standardet dhe praktikat më të mira ndërkombëtare, Banka Botërore, nëpërmjet projektit “Road to Europe Program of Accounting Reform and Institutional Strengthening for Small and Medium Enterprises (Reparis for SME), organizoi në Vjenë eventin 2- ditor, në të cilin përfaqësuesit e Bordit të Mbikëqyrjes Publike paraqitën një panoramë të funksionimit të sistemit të mbikëqyrjes dhe të kontrollit të sigurimit të cilësisë, si histori suksesi në vendet e Ballkanit Perëndimor. Gjatë eventit u diskutua dhe dakordësua krijimi i një Forumi të rregullatorëve rajonalë të mbikëqyrjes së profesionit, me qëllim ndarjen e eksperiencave dhe praktikave më të mirë në funksion të përmirësimit të cilësisë së auditimit ligjor.
- Në datat 3 - 4 Tetor 2023, REPARIS për NVM, e mbështetur nga Qendra e Bankës Botërore për Reformën e Raportimit Financiar (CFRR), në Varshavë, Poloni, në bashkëpunim me Agjencinë Polake të Auditimit, u organizua seminari me temë “Praktikat e mira në mbikëqyrjen dhe zbatimin e auditimit: Vështrime nga Agjencia Polake për Mbikëqyrjen e Auditimit”. Qëllimi i seminarit ishte informimi i pjesëmarrësve lidhur me përvojën e Polonisë në zbatimin e sistemeve të mbikëqyrjes publike dhe të sigurimit të cilësisë, procesit të investigimit dhe marrjes së masave disiplinore, në përputhje me dispozitat e BE-së, veçanërisht me Direktivën 2006/43/EC dhe Rregulloren e BE-së Nr. 537/2014. Një fokus i veçantë i këtij eventi ishte paraqitja e procesit të transpozimit të kërkesave të Direktivës 2006/43/EC dhe Rregullores Nr. 537/2014 të BE-së, në kuadrin ligjor dhe rregullator për auditimin në Poloni.
- Në datat 7 - 8 Nëntor 2023, REPARIS për NVM, e mbështetur nga Qendra e Bankës Botërore për Reformën e Raportimit Financiar (CFRR), në Shkup, Maqedoninë e Veriut, organizoi Konferencën me temë “Shembuj praktikë të mbikëqyrjes publike dhe kontrollit të cilësisë së auditimit”, ku u diskutua për praktikat më të mira të mbikëqyrjes publike dhe kontrollit të cilësisë së auditimit në nivel rajonal. Një fokus i veçantë i këtij eventi ishte paraqitja e harmonizimit e kuadrit të raportimit financiar të korporatave të

vendeve të Ballkanit Perëndimor me direktivat dhe rregulloret përkatëse të Bashkimit Evropian.

3.2.3 Roli i profesionistit kontabël në luftën kundër pastrimit të parave dhe korrupsionit

Në kuadër të luftës kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, si një komponent i rëndësishëm i mbikëqytjes të realizuar, ka qenë pjesëmarrja dhe kontributi në takimet e grupit ndërinstitucional të punës për ndjekjen dhe përmbushjen e rekomandimeve të grupit të posaçëm të veprimit financiar të kryesuara nga Zv/Kryeministri.

FATF ka vlerësuar progresin e rëndësishëm të Shqipërisë në përmirësimin e regjimit të saj PPP/FT. Gjatë 2020 – 2023, BMP si institucion kontribuues, forcoi efektivitetin e masave të PPP/FT në funksion të përmbushjes së angazhimeve në planin e veprimit në lidhje me mangësitë strategjike, të identifikuara nga FATF në shkurt 2020 lidhur me: (1) kryerjen e analizave shtesë të thelluara për të kuptuar mjaftueshëm PP dhe rreziqet e tjera, dhe rritja e koordinimit dhe bashkëpunimit institucional në kuadrin e vlerësimit kombëtar të riskut; (2) krijimin e mekanizmave efektivë për zbulimin dhe parandalimin e infiltrimit kriminal në profesionet e lira jo-financiare, duke përfshirë forcimin e kompetencave të autoriteteve mbikëqyrëse për të ndërmarrë veprimet e nevojshme; (3) kryerjen e inspektimeve me qasjen në rrezikun e PPP/FT; (4) përmirësimin e zbatimit të sanksioneve financiare të synuara, veçanërisht nëpërmjet veprimeve të zgjeruara mbikëqyrëse dhe shtrirjes së synuar dhe pro aktive.

Në plenaren e datës 27 Tetor 2023 u miratua vendimi për daljen e Shqipërisë nga lista e juridiksioneve nën monitorim të shtuar, njohur ndryshe si “lista gri”. Një vlerësim i veçantë është shprehur për angazhimin e vendit për të respektuar parimet e FATF.

BMP do të vazhdojë të japë kontributin e saj në MONEYVAL dhe FATF, si një autoritet mbikëqyrës i profesionit të auditimit ligjor, për të mbështetur zbatimin e kuadrit ligjor dhe rregullator të PPP/FT.

4. Vështrimi i përgjithshëm mbi shërbimet e auditimit

4.1. Cilësia në auditim

Auditimi është një e mirë publike. Ai i jep siguri palëve të interesuara për integritetin dhe cilësinë e informacionit financiar në tregun e kapitalit dhe formon bazën për vendimmarrje në investime. Auditimi i ofron një siguri të arsyeshme drejtuesve të shoqërive mbi integritetin e shoqërisë. Një shoqëri e drejtuar mirë, transparente dhe e përgjegjshme nuk gjeneron vetëm kapital për të financuar më shumë investime, por i jep besim punonjësve që puna e tyre është e sigurt dhe furnitorëve që do të paguhen në të ardhmen.

Në të njëjtën kohë nevoja për cilësi më të lartë të auditimit vjen gjithmonë e në rritje, edhe për shkak të nivelit më të lartë në pritshmërinë që ka vetë biznesi. Si rrjedhojë, aktet rregullatore, metodologjitë e reja të miratuara nga BMP, si dhe zbatimi i tyre synojnë mbështetjen e cilësisë së lartë dhe praktikave më të mira të standardeve të auditimit, duke shkuar aq larg sa të mbrojnë audituesin në pavarësinë dhe në parandalimin e konfliktit të interesit që mund të ekzistojë në qoftë se një auditues është angazhuar në ofrimin e shërbimeve jo audituese për një njësi të audituar.

Nëse audituesit nuk mund të tregojnë pavarësinë e tyre, ata nuk mund të trajtojnë perceptimin që mbajnë disa nga palët e interesit, duke u nxitur më shumë nga konsideratat e tyre tregtare dhe shitjen e shërbimeve jo audituese, se sa duke vepruar në interesin publik. BMP tashmë ka filluar punën duke parë efektivitetin e kërkesave ndaj audituesve në lidhje me punën që bëjnë për informacionin e publikuar, së bashku me pasqyrat financiare.

4.1.1 Cilësia në auditim dhe përgjigja jonë

BMP ka zhvilluar një strategji të kontrollit dhe monitorimit të shoqërive të auditimit/audituesve ligjorë e cila bazohet në kontrollin e drejtpërdrejtë (me inspektime të vazhdueshme) për shoqëritë e auditimit/audituesit ligjorë të NjEIP, si dhe në monitorimin (mbikëqyrjen) e shoqërive të auditimit/audituesve ligjorë të mesëm dhe të vegjël. Çdo vit, me të dhënat e mbledhura nëpërmjet raportimit të misioneve të angazhimeve të auditimit, inspektorët e strukturës mbështetëse plotësojnë matricën e rrezikut që shërben si bazë për realizimin e procesit të kontrollit dhe monitorimi bazohet në një analizë risku, duke e fokusuar veprimtarinë e BMP-së në subjektet që paraqesin risk më të lartë.

Gjatë vitit 2023, në drejtim të përmbushjes së misionit të BMP-së është ndërmarrë realizimi i kontrolleve të cilësisë në 17 subjekte shoqëri audituese/auditues ligjorë dhe janë kontrolluar 21 angazhime individuale prej këtyre shoqërive të auditimit.

Gjatë procesit të inspektimeve, BMP i kushtoi rëndësi të madhe transparencës dhe diskutimit të hapur të gjetjeve me palët e përfshira në proces, duke ritheksuar se fokusi i BMP është identifikimi i çështjeve me rrezik më të lartë për interesin publik.

Në vijim është publikuar një analizë e gjetjeve nga aktiviteti mbikëqyrjes së cilësisë së auditimit gjatë viteve 2018 – 2023. Gjithashtu, kemi paraqitur një grafik të fushave të përmirësimit të identifikuar gjatë procesit të kontrollit të ndjekjes së mëtejshme të zbatimit të planit të veprimit. Një sfidë mbetet rritja e kapaciteteve e audituesve ligjorë praktikues të vetëm, si edhe të personelit mbështetës që ato përdorin në realizimin e angazhimeve të ofrimit të sigurisë (auditimit dhe shërbimeve të tjera të sigurisë).

Bordi i Mbikëqyrjes Publike ka krijuar një eksperiencë të çmuar gjatë kontrolleve të cilësisë përgjatë viteve 2018 - 2023, e cila ka rritur kapacitetet teknike dhe efektivitetin e stafit të BMP-së. Nga ana tjetër, kjo eksperiencë transferohet gjatë procesit të inspektimit të kontrollit të sigurimit të cilësisë edhe tek shoqëria e auditimit/audituesit ligjor duke u përkthyer si një proces zhvillues profesional dhe përmirësues në aspektin e cilësisë së punës për të gjitha palët pjesëmarrëse në proces.

Bordi i Mbikëqyrjes Publike me qëllim rritjen e transparencës dhe dialogut si edhe rritjes së ndërgjegjësimit në lidhje me cilësinë e punës së auditimit, ka zhvilluar takime me shoqëritë e auditimit të rrjetit, të cilat luajnë një rol të rëndësishëm në përmirësimin e cilësisë së auditimit dhe raportimit financiar. Çështjet kryesore të diskutuara në këto takime janë fokusuar mbi:

- ✓ mënyrat për të thelluar bashkëpunimin me BMP, për të përmirësuar zbatimin e kërkesave të kuadrit ligjor dhe rregullator vendas dhe standardeve aktuale;
- ✓ qasja e përbashkët në cilësinë e punës gjatë auditimit dhe rreziqeve që mund të ndikojë cilësinë e punës dhe qasja e rregullatorit në kontrollin e sigurimit të cilësisë;
- ✓ bashkëpunimi i BMP në nivel ndërkombëtar dhe komunikimi me drejtuesit në nivel global të rrjetit;
- ✓ roli i shoqërive të rrjetit në tregun e auditimit dhe sfidat aktuale;
- ✓ kontributi dhe rritja e ndërveprimit si anëtarë të organizatës profesionale të audituesve ligjorë;
- ✓ rëndësia e zhvillimit të aftësive profesionale të burimeve njerëzore dhe sfidat që po ndeshin shoqëritë e rrjetit në nivel ndërkombëtar.

4.1.2 Konkurrenca në tregun e auditimit

Tregu i auditimit në Shqipëri është i përbërë nga 143 auditues ligjorë që e ushtrojnë aktivitetin si person fizik dhe 71 shoqëri auditimi dhe 26 auditues ligjorë të punësuar pranë shoqërive të auditimit, me një total prej 240 auditues ligjorë të regjistruar në fund të vitit 2023.

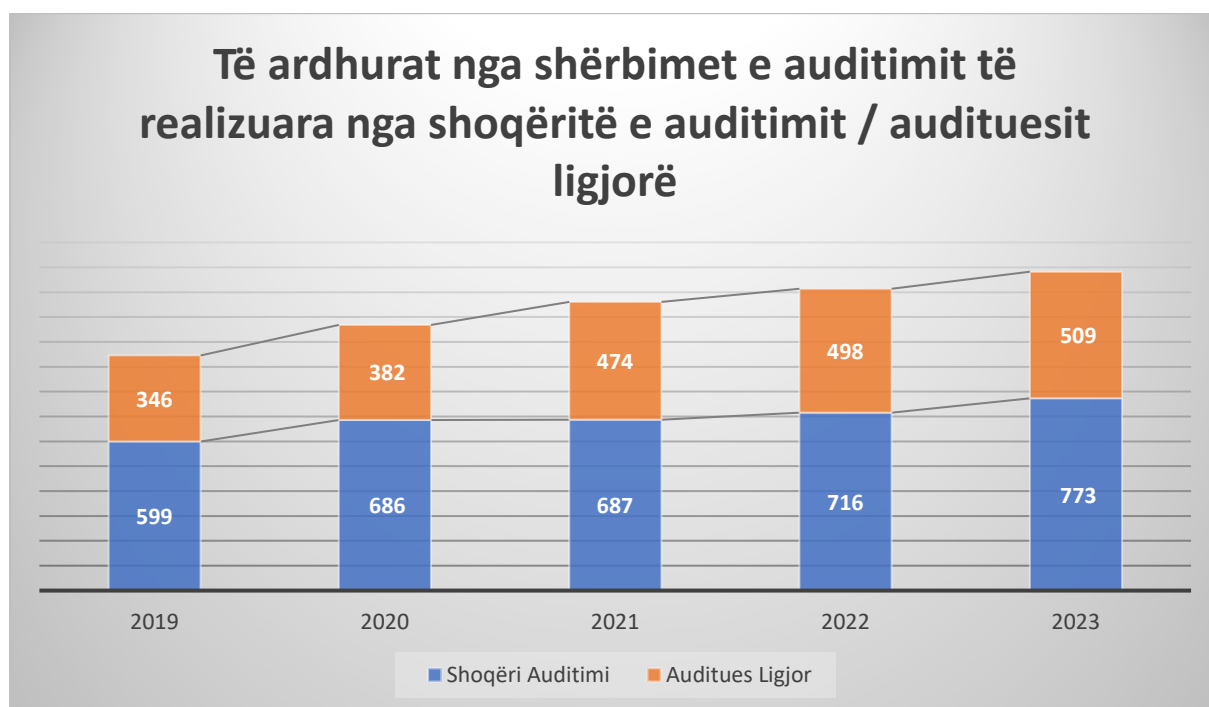

Audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit ndërmarrin rreth 3779 auditime ligjore në vit referuar të dhënave për angazhimet e realizuar në vitin 2023. Qarkullimi i përgjithshëm i vlerësuar nga të dhënat e disponueshme pranë BMP është 1,282 milionë Lekë ose rreth 12,3 milion EURO.

Audituesit ligjorë kanë realizuar një qarkullim vjetor prej rreth 40% të auditimeve për pasqyrat financiare të vitit 2023, ndërsa shoqëritë audituese kanë realizuar një qarkullim prej rreth 60%.

Gjatë pesë viteve të fundit, të ardhurat e realizuara për shërbimet e auditimit kanë qenë në rritje si për shoqëritë e auditimit, ashtu edhe për audituesit ligjorë, duke shënuar një ndryshim të vogël në përqindjen në totalin e të ardhurave nga shërbimet e auditimit.

Në mënyrë të detajuar, të ardhurat e realizuara nga shërbimet e auditimit përkatësisht prej shoqërive të auditimit dhe audituesve ligjorë gjatë periudhës 2019 - 2023 paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Ecuria e tregut për pesë vitet e fundit sipas numrit të njësive të auditimit dhe të ardhurat e realizuara nga shërbimet e auditimit paraqitet si në vijim:

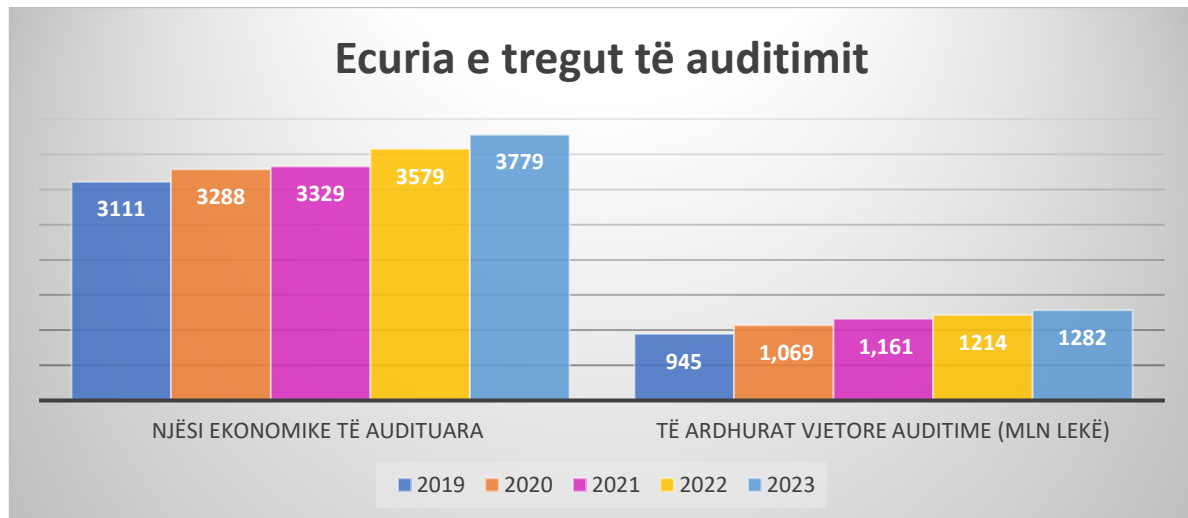
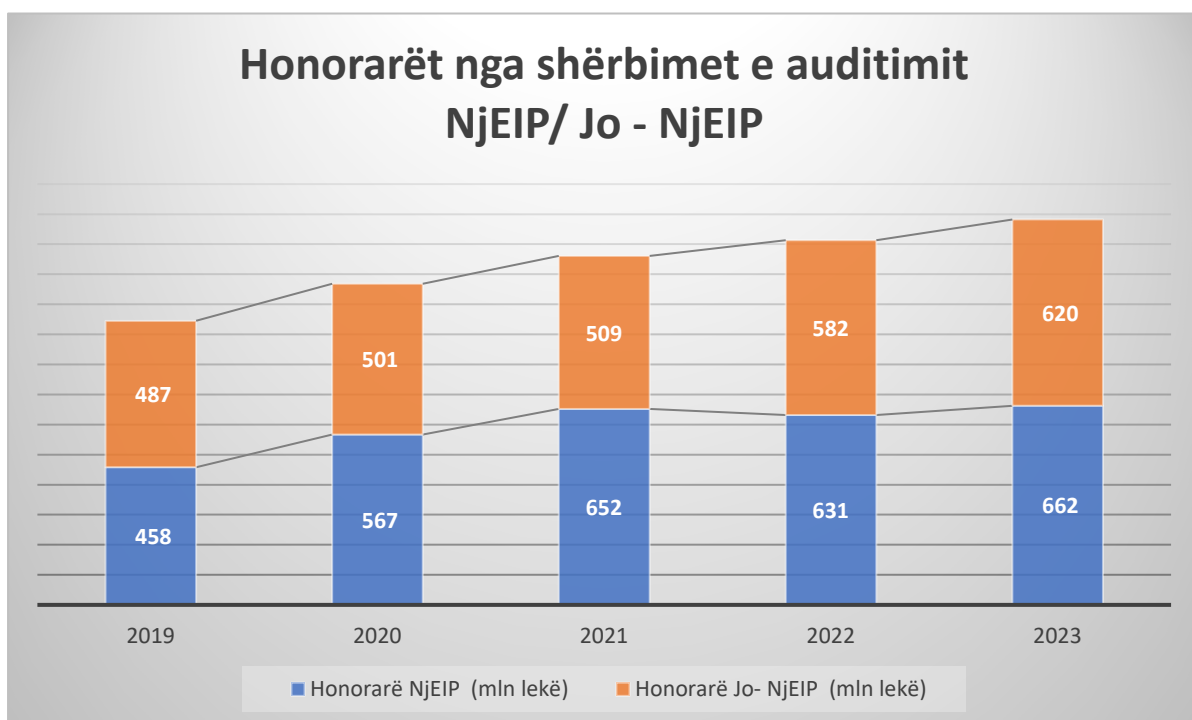

Tabela në vijim jep një informacion mbi të ardhurat e realizuara nga shërbimet e auditimit të ndara sipas natyrës së njësisë ekonomike, përkatësisht për honorarët e njësive me interes publik dhe honorarët e njësive jo me interes publik gjatë periudhës 2019 – 2023.

Shërbimet e tjera të realizuara nga audituesit ligjorë/shoqëritë e auditimit zënë një peshë të konsiderueshme në të ardhurat e tyre. Kështu, nga të dhënat e disponueshme për vitin 2023 rezulton që audituesit ligjorë/shoqëritë e auditimit kanë realizuar të ardhura nga shërbime të tjera në një vlerë prej rreth 1,376 milion Lekë ose rreth 13,2 milionë EURO.

Ashtu si në angazhimet e auditimit shoqëritë audituese kanë volumin më të lartë me rreth 55% të të ardhurave në dhënien e shërbimeve të tjera, por në krahasim me vitin paraardhës kanë pësuar një rritje me 4%, ku zotëronin përkatësisht 51% e të ardhurave në dhënien e shërbimeve të tjera. Shërbimet e tjera përfshijnë: angazhime të dhënies së sigurisë si rritje kapitali, transformim, bashkim, ndarje, vlerësim aktivesh, ekspertiza gjyqate dhe të ngjashme; angazhime

të rishikimit të informacioneve financiare historike, mbajtje kontabiliteti, përgatitje e pasqyrave financiare, konsulencë dhe të tjera të ngjashme.

4.1.3 Renditja e subjekteve

Në përputhje me rregulloren nr.7/2018, për metodologjinë e kontrollit të cilësisë, e ndryshuar dhe rregullores nr.1/2017, për të ardhurat, e ndryshuar, brenda datës 20 Janar të çdo viti, audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit raportojnë pranë Bordit të Mbikëqyrjes Publike, të dhënat mbi angazhimet e auditimit në njësitë ekonomike me interes publik dhe jo me interes publik dhe shërbimet e tjera. Kështu, në vijim të përpunimit të informacionit nga struktura mbështetëse më poshtë kemi shpalosur në rend zbritës klasifikimin e shoqërive të auditimit/audituesve ligjorë, sipas honorarëve të faturuara për auditimet e njësisve ekonomike me interes publik (NjEIP) (Tab.1) dhe sipas totalit të honorarëve të faturuara për shërbimet e auditimit nga shoqëritë e auditimit/audituesit ligjorë (Tab.2), të kryera gjatë vitit 2023.

Tabela 1 – Renditja e shoqërive të auditimit sipas honorarëve të faturuara për auditimet e njësive ekonomike me interes publik (NjEIP)

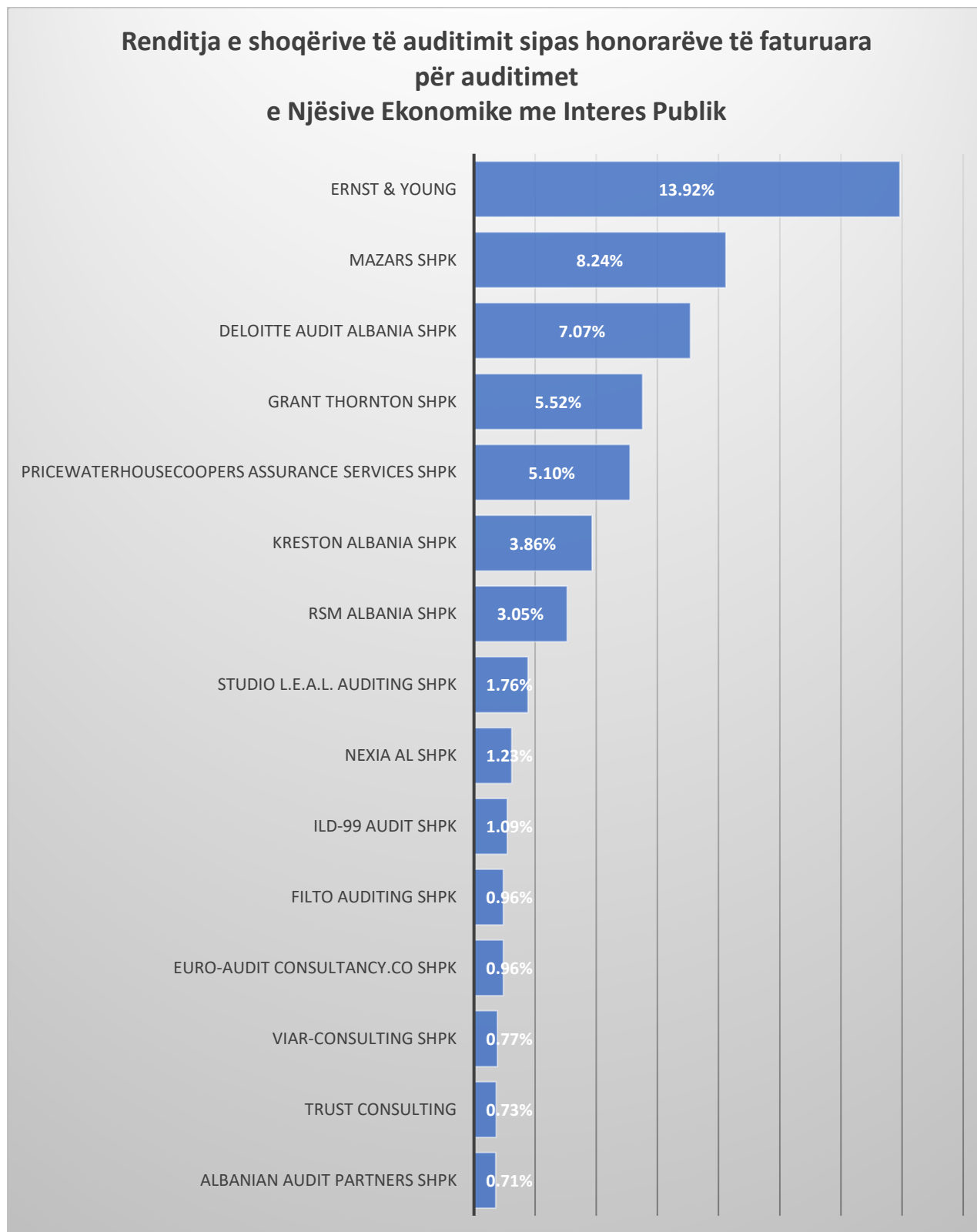
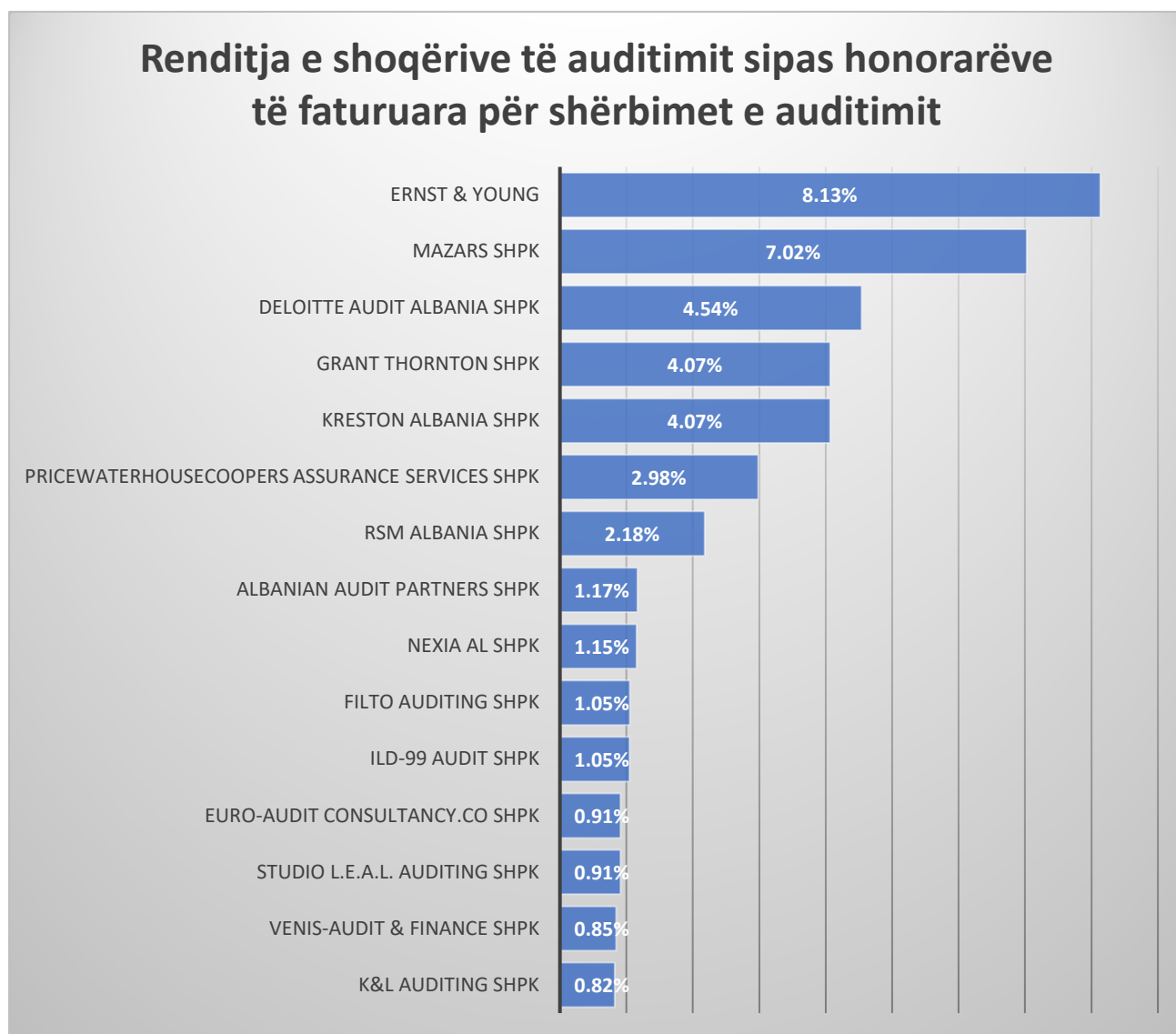

Tabela 2 – Renditja e shoqërive të auditimit sipas honorarëve të faturuara për shërbimet e auditimit

4.2. Inspektime me fokus kontrollin e cilësisë

Objektivi i inspektimeve për rishikimin e cilësisë së auditimit është të sigurojë dhe promovojë përmirësimin në cilësinë e auditimeve në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Rishikimi i cilësisë së auditimit vlerëson cilësinë e punës, procedurave dhe politikave të audituesve në angazhimet që ata ndërmarrin, veçanërisht pranë njësisve ekonomike me interes publik (NIP).

Shoqëritë e auditimit dhe angazhimet e auditimit të shqyrtuara janë përzgjedhur bazuar në vlerësimin e riskut sipas metodologjisë së sipërpërmendur, si një risi e cila mbështetet në kriteret ligjore dhe praktikatat më të mira ndërkombëtare.

Gjatë vitit 2023, u planifikua kalendari i punës për vijimin e realizimit të inspektimeve të audituesve ligjorë të aprovuara nga BMP. Struktura mbështetëse e BMP, përgjatë vitit 2023 zhvilloi inspektime në vend pranë 12 subjekteve të licencuara si auditues ligjor apo shoqëri audituese dhe 5 inspektime nga zyrat e BMP-së. Këto inspektime u zhvilluan bazuar në rregulloren 7/2018, “Për procedurat dhe metodologjinë e kontrollit të cilësisë së auditimit ligjor”, e ndryshuar dhe SNKC 1.

Përsëritja dhe niveli i gjetjeve të pasqyruara në analizën që vijon, reflektojnë një realitet të paqëndrueshëm në cilësinë e kryerjes së auditimit dhe domosdoshmërinë për të shtuar fokusin në përmirësimin e vazhdueshëm dhe të qëndrueshëm të cilësisë së auditimit.

Mangësitë e identifikuar dhe të raportuara gjatë procesit të kontrollit të sigurimit të cilësisë, edhe pse paraqesin një vlerësim nga BMP, duke qenë një tregues i rëndësishëm për të vlerësuar cilësinë e auditimit, duhet të analizohen bashkë me tregues të tjerë sasiorë dhe cilësorë të cilësisë së auditimit.

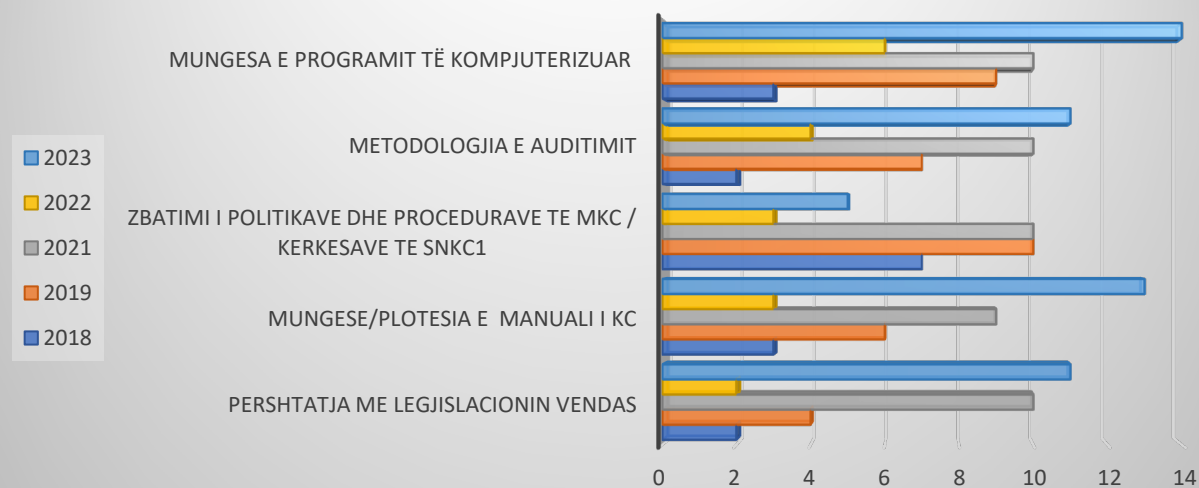
BMP do të vendosë një theks më të madh në pritshmërinë që subjektet e kontrolluara të ndërmarrin plane të veprimit për të korrigjuar mangësitë ose gjetjet e identifikuar nga kontrolli i cilësisë në sistemet e tyre të kontrollit të brendshëm, në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator të auditimit.

Analiza në vijim siguron një informacion historik dhe sasior në lidhje me rezultatet e kontrollit të sigurimit të cilësisë të realizuar nga BMP, për periudhën 2018 – 2023, si një mjet për të identifikuar tendencat e përgjithshme në fushat e gjetjeve. Ky informacion nuk mat në mënyrë empirike ndryshimet në cilësinë e auditimit dhe as nuk vlerëson shkallën e gjetjeve të rëndësishme individuale të identifikuar në inspektimet individuale pranë shoqërive të auditimit/audituesve ligjorë. Është e rëndësishme të theksohet se gjetjet nga një inspektim i një angazhimi auditimi nuk tregojnë domosdoshmërisht se pasqyrat financiare të audituara përmbajnë anomali materiale për shkak të gabimit apo mashtrimit.

Një informacion mbi rezultatet e kontrollit të cilësisë të realizuara gjatë periudhës 2023 paraqiten si në vijim:

Viti i kontrollit	2018	2019	2021	2022	2023	Numri i gjetjeve
Natyra e gjetjes						
Përshtatja me legjislacionin vendas	2	4	10	1	16	
Mungese/Plotësia e Manuali i KC	3	6	9	3	14	
Zbatimi i politikave dhe procedurave të MKC / Kërkesave të SNKC1	7	10	10	3	5	
Metodologjia e Auditimit	2	7	10	4	11	
Mungesa e Programit të Kompjuterizuar	3	9	10	6	13	

Manuali i Politikave dhe Procedurave të Kontrollit të Brendshëm Cilësisë

Gjetjet në sistemin e kontrollit të cilësisë

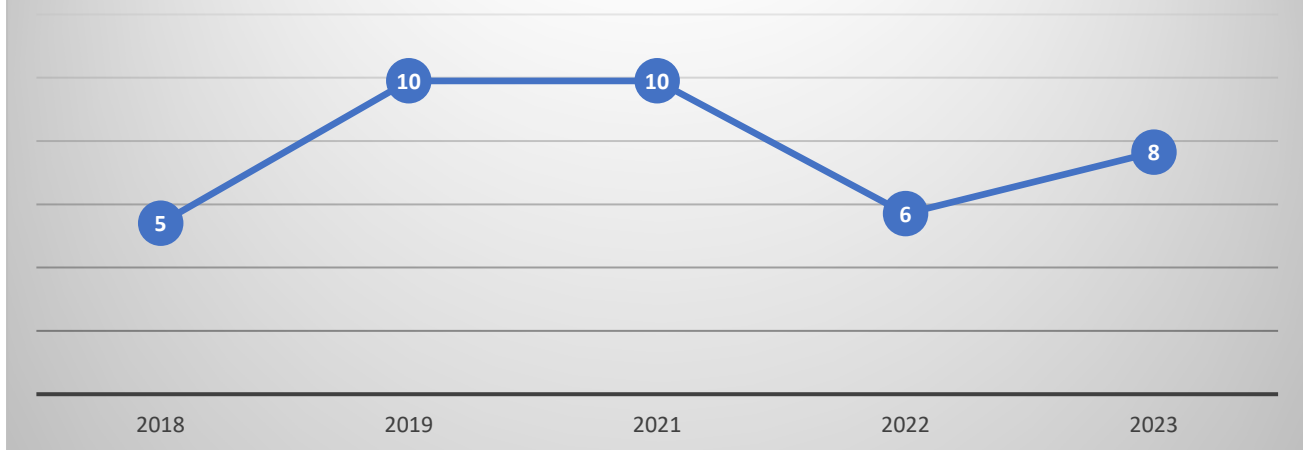
Viti i kontrollit	2018	2019	2021	2022	2023	Numri i gjetjeve	
Elementët e Sistemit të Kontrollit të Cilësisë							
Përgjegjësia për Cilësinë në Shoqërinë e Auditimit							
Pavarësia dhe Kërkesat Etike	5	11	8	3	8		
*Vlerësimi i riskut të Klientit, Pranimi dhe Vazhdimi i Angazhimit	10	22	9	10	18		
Burimet Njerëzore	2	3	0	0	2		
Kryerja e Angazhimit	13	17	20	16	19		
Monitorimi	7	15	20	12	19		

*Pavarësia dhe Kërkesat Etike	2018	2019	2021	2022	2023
Dokumentimi i pavarësisë	5	5	8	3	8
Mungesë e pavarësisë e anëtarit të ekipit		3			
Shkelja e afatit të rotacionit të partnerit të angazhimit		3			
*Vlerësimi i riskut të Klientit, Pranimit dhe Vazhdimi i Angazhimit					
Pranimi/vazhdimi i angazhimit	3	13	8	5	10
Vlerësimi i riskut të angazhimit	2	1	0	5	0
Ekipi i Auditimit dhe planifikimi	5	8	1	0	8
*Kryerja e Angazhimit					
*Kriteret dhe angazhimi i Rishikuesit të Kontrollit të Cilësisë	6	10	10	6	11
*Mbledhja/Arkivimi i dosjes përfundimtare të auditimit	8	10	10	10	10
*Monitorimi					
Mungesa e politikës/kritereve për monitorimin	4	7	10	6	12
Mungesa e kryerjes së monitorimit/Riparimeve të gjetjeve të monitorimit	3	8	10	6	7

Numri i gjetjeve

Prirja në rritje e mesatares së gjetjeve në nivel të sistemit të kontrollit të cilësisë, në grafikun e mëposhtëm, vjen si rrjedhojë e numrit më të lartë të kontroleve të realizuara gjatë 2023, krahasuar me vitet e mëparshme. Ndër mangësitë e identifikuara pothuaj në të gjitha rastet është mungesa e programit të informatizuar për kryerjen e auditimit e për rrjedhojë mangësi në mbledhjen/arkivimin e dosjes përfundimtare të auditimit.

Mesatarja e gjetjeve në nivel të Sistemit të Kontrollit të Cilësisë

Në nivel të kontrollit të angazhimeve të auditimit, është realizuar analiza e mesatares së gjetjeve për angazhime të kontrolluara, ku identifikohet një prirje në rënie. Numri më i lartë i gjetjeve në nivel angazhimi, vjen për shkak të numrit më të lartë të angazhimeve të rishikuara gjatë vitit 2019.

Gjetjet në nivel angazhimi në total paraqiten si në vijim:

Mesatarja e gjetjeve në nivel të angazhimi të auditimit

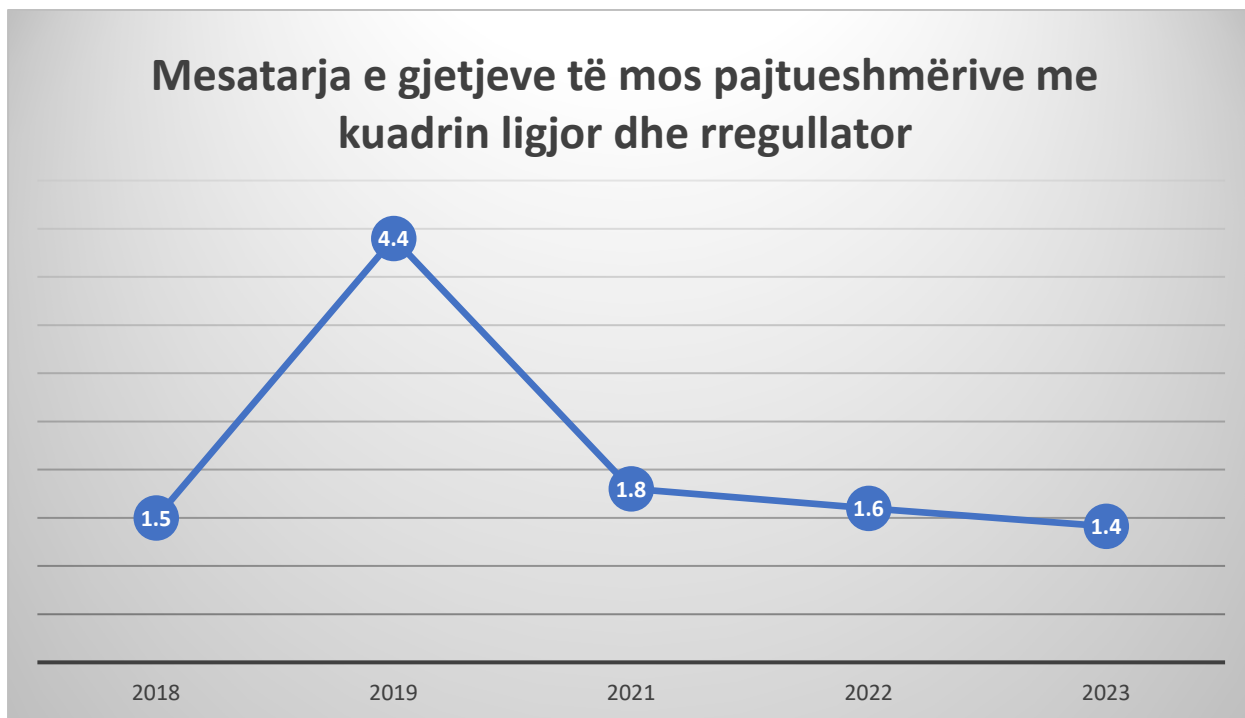

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
BORDI I MBIKËQYRJES PUBLIKE

Gjetjet në nivel të angazhimi të auditimit 2018- 2023	Gjetjet në nivel të angazhimi të auditimit 2018- 2023
Testimi i mjedisit të Kontrollit të Brendshëm	Njohja e të ardhurave
Transaksionet me palët e lidhura (Kontrollet dhe testimet)	Procedurat e inventarit
Vijimësia	Përshatshmëria e paraqitjes së pasqyrave financiare dhe shënimeve shpjeguese
Procedurat e identifikimit të mashtrimit	Evidenca e Auditimit dhe Dokumentimi
Plani i auditimit në përgjigje të rreziqeve të identifikuara	Komunikimi me Personat e Ngarkuar me Qeverisjen (Letra e Përfaqësimit + Letra e Drejtimit)
Përdorimi i ekspertëve / specialistëve	Praktikat më të mira : Listë kontrolli dhe listë kontrolli për shpalosjen e shënimeve shpjeguese
Vlerësimi i rreziqeve për shkak të gabimit dhe mashtrimit	

Mos pajtueshmëritë me kërkesat e kuadrit ligjor dhe rregullator:

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
BORDI I MBIKËQYRJES PUBLIKE

Mos pajtueshmëritë me kuadrin ligjor dhe rregullator 2018 - 2023

Neni 47 -Pavarësia

Neni 46 -Komiteti i auditimit të personave juridikë

Neni 45 - Raporti për transparencën

Neni 44 - Shkarkimi dhe dorëheqja

Neni 43 / 1 - Raporti I auditimit

Neni 37 - Standardet e auditimit

Neni 38 - Sistemet e dhënies së sigurisë për cilësinë

Neni 42 - Emërimi i audituesve ligjorë ose i shoqërive audituese

Mos pajtueshmëritë me kuadrin ligjor dhe rregullator 2018 - 2023

Neni 20 & 21 - Regjistrimi i shoqërive audituese

Neni 33 - Konflikti i interesit

Neni 34 - Konfidencialiteti dhe sekreti profesional

Neni 35 - Pavarësia dhe objektiviteti

Rregullorja për PPP/FT

Raportimi misionëve dhe honorarëve për KC (diferenca në deklarime, mos raportim etj)

Mosdhënie informacioni / manuale

Çështjet e identifikuara në kryerjen e bashkë-auditimeve:

Mungesa në nivel politikash dhe procedurash në rastet e bashkë auditimeve 2018 - 2023

Mungesa e përcaktimit të rishikuesit të KC jashtë ekipit të angazhimit

Asemblimi, arkivimi dhe ruajtja e dosjes së angazhimit

Vlerësimi i riskut gjatë procedurave të pranimit / vazhimit

Komunikimi me audituesin paraardhës

Drejtimi, mbikëqyrja, kryerja e angazhimit

-Formalizimi i kontratave të bashkëpunimit

-Ndarja e fushave të përgjegjësisë

Përcaktimi i rishikuesit përgjatë kryerjes të angazhimit të auditimit

Komunikimi ndërmjet anëtarëve të grupit të auditimit

Konsultimi

5. Mbikëqyrja e organizatave profesionale

5.1. Mbikëqyrja e Organizatave Profesionale të Kontabilistëve të Miratuar

Bazuar në rregulloren nr. 9, datë 27.02.2019 “Për rregullimin dhe mbikëqyrjen e funksionimit të profesionit të kontabilistit të miratuar dhe organizatave të tyre profesionale”, Bordi i Mbikëqyrjes Publike ka vazhduar mbikëqyrjen pranë OP të Kontabilistëve të Miratuar, përkatësisht Instituti i Kontabilistëve të Miratuar (IKM) dhe Shoqata e Kontabilistëve dhe Financierëve të Shqipërisë (SHKFSH).

Rregullorja nr. 9 është hartuar në bazë të nenit 1, pika 1 dhe 2; nenit 2, pika 6; nenit 5, pika 2; nenit 51, pika 1, 2 dhe 3, të ligjit Nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar.

Struktura Mbështetëse e BMP-së ka shqyrtuar dokumentacionet e dërguara nga organizatat dhe në fund kanë përgatitur relacionin përkatës në përputhje me ligjin dhe aktet nënligjore në zbatim të tij dhe ka qëllim të rishikojë zbatimin e kërkesave ligjore dhe të standardeve profesionale të organizatave profesionale të kontabilitetit.

Elementët kryesorë që vlerësohen janë pajtueshmëria me:

- Kuadrin rregullator në fuqi;
- Deklaratat e Detyrimeve të Anëtarësimit (Statements of Membership Obligations – SMOs)
- Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël;
- Standardin Ndërkombëtar të Kontrollit të Cilësisë 1;
- Transparencën në lidhje me ushtrimin e aktivitetit.

Gjatë vitit 2023, BMP ka rritur angazhimin në mbikëqyrjen dhe pjesëmarrjen aktive në aktivitetet e organizatave profesionale si edhe kërkesave të rritura për mbështetjen dhe fuqizimin e aktiviteteve të lidhura me profesionin në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar kanë sjellë një efekt pozitiv në përmirësimin e imazhit për të gjitha palët e përfshira.

BMP ka realizuar takime me përfaqësuesit përkatës të organizatave profesionale me fokus në ecurinë e veprimtarisë së organizatave profesionale dhe në ndikimin e rëndësishëm që ka ushtruar Bordi i Mbikëqyrjes Publike në procesin e mbikëqyrjes dhe rregullimin e profesionit të auditimit ligjor dhe profesionit kontabël, në efektet në kosto-përfitime dhe kërkesat e shtuara për mbështetje dhe fuqizimin e tyre, si dhe për organizatat profesionale që përfitojnë nga këto procese. Kërkesat e rritura për mbështetje dhe fuqizim gjithashtu reflektojnë nevojën për burime dhe kapacitete shtesë në kontekstin e rritjes së mbikëqyrjes dhe sigurimin e një përgjigje efektive ndaj zhvillimit dhe sfidave të ndryshme që organizatat profesionale mund të ndeshin.

5.2. Mbikëqyrja e Organizatave Profesionale të Audituesve Ligjorë

Në mbështetje të ligjit nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar, Organizata Profesionale e Audituesve Ligjorë (IEKA) është subjekt i mbikëqyrjes prej Bordit të Mbikëqyrjes Publike. Ligji i sipërcituar parashikon që disa nga veprimtaritë lidhur me profesionin kryhen nga organizata profesionale e audituesve ligjorë nën mbikëqyrjen dhe rregullimin e Bordit të Mbikëqyrjes Publike.

Përgjatë veprimtarisë së tij në mbështetje të kuadrit rregullator, Bordi i Mbikëqyrjes Publike ka vijuar mbikëqyrjen e veprimtarisë së Komitetit të Regjistrimit në zbatim të rregullores nr. 10, datë 11.06.2019 “Për organizimin dhe funksionimin e komitetit të regjistrimit dhe përditësimin e regjistrit publik”, e ndryshuar.

Gjatë vitit 2023 është realizuar mbikëqyrja e 7 (shtatë) mbledhjeve të Komitetit të Regjistrimit në të cilat janë marrë në total 76 vendime. Në kuadër të mbikëqyrjes të veprimtarisë së Komitetit të Regjistrimit nuk janë identifikuar çështje apo parregullsi që mund të përbëjnë mos pajtueshmëri me kërkesat e kuadrit ligjor dhe rregullator relevant për çështjet e regjistrimit/çregjistrimit në regjistrin publik të audituesve ligjorë.

Në vijim paraqitet një informacion mbi:

- Regjistrimin e audituesve ligjorë/shoqërive të auditimit të regjistruar gjatë vitit 2023:
 - ✓ 3 - Numri i audituesve ligjorë që ushtrojnë aktivitetin si praktikues të vetëm/person fizik të regjistruar në regjistrin publik;
 - ✓ 4 - Numri i audituesve ligjorë që ushtrojnë aktivitetin si praktikues të vetëm/person fizik të ri - regjistruar në regjistrin publik;
 - ✓ 11 - Numri i audituesve ligjorë që ushtrojnë aktivitetin të punësuar pranë shoqërive të auditimit ri-regjistruar në regjistrin publik;
 - ✓ 9 - Numri i audituesve ligjorë që regjistrohen për herë të parë në regjistrin publik si aktiv;
 - ✓ 10 – Numri i audituesve ligjorë që regjistrohen për herë të parë në regjistrin publik si pasiv;
 - ✓ 9 - Numri i shoqërive të auditimit të regjistruara në regjistrin publik;
 - ✓ 1- Numri i ri-regjistrimit të shoqërisë së auditimit.
- Pezullimin e përkohshëm / Ç ‘regjistrimin e audituesve ligjorë / shoqërive të auditimit gjatë vitit 2023:
 - ✓ 3 - Numri i audituesve ligjorë që kanë pezulluar përkohësisht regjistrimin si auditues ligjorë në regjistrin publik;

- ✓ 2 - Numri i shoqërive të auditimit që janë ç’ regjistruar nga regjistri publik si shoqëri auditimi;
- ✓ 13 - Numri i audituesve ligjorë që janë çregjistruar nga regjistrin publik;
- ✓ 6 – Numri i audituesve ligjorë që nuk e ushtrojnë profesionin;
- ✓ 2 – Numri i audituesve ligjorë të ç ‘regjistruar nga shoqëritë audituese;
- Ndryshime të realizuara në të dhënat e publikuara në regjistrin publik, të kryera nga organizata profesionale e audituesve ligjorë – IEKA:
 - ✓ 1 - Numri i shoqërive të auditimit që kanë regjistruar ndryshime në emërtimin e shoqërisë së auditimit në të dhënat e publikuara në regjistrin publik.

6. Bashkëpunime dhe aktivitete me institucionet homologe dhe institucionet e tjera

Memorandumi i bashkëpunimit me Qendrën Kombëtare të Biznesit

Bordi i Mbikëqyrjes Publike (BMP) nënshkroi memorandumin e bashkëpunimit me Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB).

Bashkëpunimi me Agjencinë e Inteligjencës Financiare dhe Moneyval

Bordi i Mbikëqyrjes Publike në mënyrë të vazhdueshme ka vijuar bashkëpunimin dhe koordinimin e aktiviteteve raportuese me Agjencinë e Inteligjencës Financiare (AIF) për të vënë në zbatim të gjitha kërkesat që vijnë nga rekomandimet e Komitetit Moneyval dhe nga FATF për matjen e efektivitetit të zbatimit të këtyre rekomandimeve.

Bashkëpunimi me Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare

Bordi i Mbikëqyrjes Publike ka vijuar bashkëpunimin ndërinstitucional me Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, kryesisht në komunikimin e rezultateve të kontrollit të sigurimit të cilësisë për audituesit ligjorë / shoqëritë e auditimit që angazhohen në auditimin e shoqërive të sigurimit dhe subjekteve të licencuara nga AMF.

BMP ka marrë pjesë aktive në rishikimin dhe dhënien e kontributit përkatës, në lidhje me projekt rregulloret e hartuara në zbatim të Ligjit nr. 62/2020 “Për Tregjet e Kapitalit” dhe në përputhje me direktivat dhe rregulloret e Bashkimit Evropian në këtë fushë.

6.1. Bordi i Mbikëqyrjes Publike anëtar i IFIAR

Që prej vitit 2011, Bordi i Mbikëqyrjes Publike vijon të jetë anëtar i IFIAR - Forumi Ndërkombëtar i Rregullatorëve të Pavarur të Auditimit. Ky forum është një shoqatë e rregullatorëve të pavarur të auditimit nga 55 juridiksione, të dedikuara për përmirësimin e

cilësisë së auditimit dhe nxitjen e bashkëpunimit rregullator në fushën e mbikëqyrjes së audituesve për t'i shërbyer interesit publik dhe për të rritur mbrojtjen e investitorëve.

Objektivat kryesore të IFIAR janë:

- Shkëmbimi i njohurive dhe përvojës në fushën e auditimit me qëllim kryesor kontrollin e cilësisë së audituesve ligjorë dhe shoqërive të auditimit;
- Të nxisë bashkëpunimin në veprimtarinë rregullatore ndërmjet anëtarëve të IFIAR;
- Mundësimi i një platforme të dialogut me organizata të tjera ndërkombëtare që kanë një interes në cilësinë e auditimit.

Përmes bashkëpunimit me IFIAR, BMP mund të marrë shumë informacione të tilla si:

Informacion rreth aktiviteteve të IFIAR. Ky zakonisht është informacion përshkrues dhe procedural i cili mbulon kryesisht çështjet organizative dhe procedurale të pranuar nga Anëtarët, duke përfshirë, për shembull, informacione të përgjithshme rreth organizatës dhe funksionet e saj, kartën e saj, anëtarësimin, procedurat e saj operative dhe oraret dhe programet e takimeve të ardhshme.

Informacion rreth rezultateve të IFIAR dhe produkteve të punës. Ky zakonisht është informacion thelbësor dhe është miratuar nga anëtarësia, duke përfshirë, për shembull, vendimet e anëtarëve (parimet bazë, planet e punës), raportet vjetore, ankesat (gjetjet e inspektimit), dokumentet informative dhe sfondin mbi lëndët e përzgjedhura, dokumentet e diskutimit dhe njoftimet për shtyp lidhur me mbledhjet plenare.

Pikëpamjet dhe qëndrimet e IFIAR për temat specifike të lidhura me politikën në të dy standardet dhe çështje jo standarde, të kërkuara nga një organizatë tjetër, ose të iniciuar nga Zyrtarët, Grupet e Punës ose anëtarët individualë. Kjo është shumë e rëndësishme për IFIAR-in të rritet shikueshmëria e tij publike, por gjithashtu është e rëndësishme për ne si anëtarë, për të shprehur dhe shkëmbyer komentet dhe sugjerimet tona në lidhje me temat e lartpërmendura.

Komunikime të tjera të tilla si informacioni rreth monitorimit të Grupit apo të zhvillimeve të ardhshme. Ky komunikim do të lejojë që anëtarësimi të përditësohet në natyrën dhe përmbajtjen e kontakteve të tyre të jashtme në çështjet e IFIAR, duke përfshirë njoftimin e anëtarëve për pjesëmarrjen e tyre në takimet me organizatat e tjera ndërkombëtare dhe paraqitjen e tyre publike në emër të IFIAR.

BMP ka mbajtur një komunikim të vazhdueshëm me IFIAR përmes mënyrave të ndryshme me qëllim që të shkëmbejë përvojën dhe pjesëmarrjen e saj në aktivitete, të organizuara nga IFIAR, duke u përditësuar me tendencat e fundit rregullatore dhe mbikëqyrëse, si dhe për aplikimin e parimeve dhe praktikave më të mira. Gjithashtu, një faktor i rëndësishëm për intensifikimin në kontaktet me homologët ka qenë dhe mbetet nevoja e harmonizimit të rregullatorit për legjislacionin e raportimit financiar me Direktivat e BE-së.

Gjatë vitit 2023 është realizuar raportimi në IFIAR për sa në vijim:

- Të dhëna statistikore mbi tregun e auditimit dhe inspektimeve të realizuara si p.sh numrin e shoqërive të auditimit/audituesve ligjorë, numri i angazhimeve të auditimit të kontrolluara, etj.;
- Informacion mbi nevojat për trajnim në funksion të rritjes së kapaciteteve të strukturës mbështetëse të BMP-së;
- Në tremujorin e tretë të çdo viti raportohet në IFIAR mbi të dhënat e gjetjeve të inspektimit;
- Pyetëtori i Grupit të Punës së Masave Disiplinore IFIAR Enforcement Working Group (EWG);
- BMP, si anëtar i IFIAR, shpreh mendimin nëpërmjet të drejtës së votimit mbi çështje të ndryshme të anëtarësisë si p.sh:
 - Pranimin e mbikëqyrësve nga vende të ndryshme si anëtarë të rinj të IFIAR;
 - Miratimin e raportit vjetor të analizës së gjetjeve të inspektimit.

Në takimin e përvitshëm plenar të anëtarëve të IFIAR organizuar nga PCAOB gjatë muajit prill 2023 janë trajtuar çështje të rëndësishme si:

- Sfīdat e tërheqjes së profesionit të auditimit dhe ndikimi në cilësinë e auditimit;
- Sesione të dedikuara me drejtuesit ekzekutivë globalë të shoqërive të rrjetit dhe drejtuesit e lartë të auditimit dhe dhënies së sigurisë
- Panele diskutimi të standardeve profesionale me Kryetarët e IESBA dhe IAASB.

6.2. Banka Botërore

Bordi i Mbikëqyrjes Publike, përmes projekteve të Bankës Botërore për ngritjen e kapaciteteve të institucioneve rregullatore dhe organizatave profesionale në fushën e auditimit dhe kontabilitetit, ka bashkëpunuar në mënyrë të vijueshme me Bankën Botërore në kuadër të përmirësimit të rolit mbikëqyrës dhe përmirësimit të cilësisë së auditimit ligjor dhe raportimit financiar.

Reformat e ndërmarra prej më shumë së 10 vitesh, të drejtuara nga Ministria e Financave (MF), në bashkëpunim me institucione të tjera të interesuara dhe me mbështetjen e programit REPARIS të Bankës Botërore (BB), kanë në fokus përmirësimin e kuadrit ligjor, profesionin e audituesit ligjor dhe kontabilistit të miratuar, me qëllim rritjen e cilësisë së auditimit dhe raportimit financiar. Ndërsa me implementimin e dy projekteve të mëparshme, përkatësisht Projekti për Përmirësimin e Raportimit Financiar të Njësisë Ekonomike (CFREP) dhe Projekti për Rritjen e Cilësisë së Raportimit Financiar (EQ FINREP) u siguruan rezultate të rëndësishme, çështjet dhe prioritetet të rëndësishme mbeten për t'u trajtuar dhe reformat e ndërmarra. Në këtë kontekst BMP do të mbështetet nga projekti i Forcimit të Cilësisë të Auditimit dhe Raportimit Financiar (SQARP) në fushat si në vijim:

- Asistencë nëpërmjet konsulencës për përmirësimin e procesit të testimit të kandidatëve për auditues ligjorë dhe kontabilistë të miratuar;
- Asistencë nëpërmjet konsulencës në programin e kontrollit të sigurimit të cilësisë së auditimit ligjor të pasqyrave financiare të viteve 2022-2023;
- Asistencë teknike për përmirësimin e kuadrit rregullator për procesin e investigimit dhe marrjes së masave disiplinore, monitorimit të organizatës profesionale të audituesve ligjorë në lidhje me edukimin e vijueshëm profesional dhe hartimit të kornizës për delegimin e kryerjes së kontrolleve të sigurimit të cilësisë të njësive ekonomike jo me interes publik.

6.3. Bashkimi Evropian – Progres Raporti

Komisioni Evropian ka publikuar në vitin 2022 Progres Raportin për Shqipërinë, në të cilin vlerësohet ecuria dhe progresi për plotësimin e kriterëve të anëtarësimit të vendit tonë në BE.

Progres Raporti, përkatësisht në kapitullin nr. 6 të tij, vlerëson për të katërtin vit radhazi punën e Bordit të Mbikëqyrjes Publike, duke vënë theksin tek roli i Komisionit të Investigimit dhe Disiplinës, si dhe adresimi ligjor përfshirë marrjen e masave disiplinore për audituesit ligjorë që shkelin ligjin dhe standardet profesionale, në funksion të mbrojtjes së interesit publik.

Gjithashtu, raporti nënvizon rëndësinë e fuqizimit të kapaciteteve dhe rolit të BMP-së për të mundësuar përafrimin me rregullat e auditimit ligjor të BE-së.

Në këtë kontekst dhe në kuadër të vijimit të reformave, BMP është duke punuar dhe koordinuar punën edhe me anëtarët e IFIAR për të iniciuar edhe konsolidimin e koordinimit, bashkëpunimit dhe shkëmbimit të informacionit, përfshirë edhe gjetjet e kontrollit të cilësisë, për të gjitha firmat e rrjeteve ndërkombëtare, me qëllim rritjen e përgjegjësisë së rrjeteve kundrejt firmave lokale dhe anasjelltas.

Për më tepër, në përputhje me detyrimet ligjore për sigurimin e cilësisë, në fokusin e BMP-së do të jetë verifikimi i plotë i të gjithë audituesve ligjorë në kuadër të përmbushjes së detyrimeve ligjore gjatë realizimit të veprimtarisë së tyre për 6 (gjashtë) vitet e fundit. Në këtë kontekst, BMP do të vazhdojë bashkëpunimin e mëtejshëm edhe me institucionet vendase ligj zbatuese si AIF, QKB, DPT, etj.

Në datën 3 Shkurt 2023, u zhvillua në Bruksel takimi bilateral mbi Kapitullin 6 “Legjislacioni për shoqëritë tregtare”, në kuadër të procesit negociues për integrimin e vendit në BE, takimi i radhës midis përfaqësuesve të Bordit të Mbikëqyrjes Publike dhe ekspertëve të delegacionit të Këshillit të Evropës. Gjatë këtij takimi u prezantuan statusi i përafrimit të legjislacionit për raportimin financiar dhe auditimin, si edhe strategjitë e planifikuara për të harmonizuar më tej me kërkesat e Acquis Communautaire.

6.4. Bashkëpunimi me rregullatorë të tjerë në rajon dhe organizata të tjera rajonale

Bordi i Mbikëqyrjes Publike, në kryerjen e aktiviteteve të veta, në mënyrë të vazhdueshme bashkëpunon me institucionet homologe të rajonit, veçanërisht për çështje të shkëmbimit të eksperiencave dhe praktikave të lidhura me kontrollin e cilësisë. Ky bashkëpunim konsiderohet i rëndësishëm për konsolidimin e marrëdhënieve ndërmjet rregullatorëve të rajonit dhe në vijim pritet që ky bashkëpunim të konsolidohet edhe më tej në kuadër të shkëmbimit të eksperiencave apo rritjen e kapaciteteve të stafit të strukturës mbështetëse.

7. Inspektimet dhe aktivitetet e planifikuara për vitin 2024

7.1. Kontrolli i cilësisë

Në vijim të veprimtarisë lidhur me kontrollin e cilësisë për vitin 2024, është planifikuar kryerja e të paktën 25 inspektimeve të sigurimit të cilësisë duke i dhënë prioritet zbatimit të kërkesave ligjore që lidhen me periudhën e kontrollit dhe vlerësimit me faktorë të lartë risku të subjekteve të identifikuar nga procesi i investigimit.

Gjithashtu do të vijohet me realizimin e kontrollit të cilësisë për audituesit që kanë audituar njësi ekonomike jo me interes publik, të cilët nuk kanë qenë subjekt i kontrollit të cilësisë në 6 vitet e fundit, si dhe kontrolli i cilësisë për audituesit e rinj që kanë më pak se 5 vite angazhim në ushtrimin e profesionit.

Për të mundësuar këto kontrole të cilësisë, përveç planifikimit për të shtuar kapacitetet me inspektor të brendshëm të kontrollit të cilësisë është planifikuar edhe angazhimi i ekspertëve të jashtëm jo praktikues, për të mundësuar realizimin e kontrollit të cilësisë së këtyre subjekteve.

7.2. Inspektimet tematike për çështjet e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit

Gjatë vitit 2024 do të vijojë bashkëpunimi me Agjencinë e Inteligjencës Financiare me qëllim mbikëqyrjen me qasje në rrezikun e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, në zbatim të metodologjisë së mbikëqyrjes të bazuar në rrezikun e parandalimit dhe pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

7.3. Mbikëqyrja e Kontabilistëve të Miratuar dhe organizatave profesionale përkatëse

Në kuadër të rregullimit dhe mbikëqyrjes së profesionit të Kontabilistëve të Miratuar të parashikuar në rregulloren nr. 9, proceset dhe aktivitetet e planifikuara do të jenë në nivel mbikëqyrje dhe koordinim të ushtrimit të profesionit të kontabilistit të miratuar, verifikimit të KM-ve dhe çështjeve të edukimit të vijueshëm profesional.

7.4. Roli dhe kontributi i BMP në raportimin në FATF

BMP, si pjesë e Grupit Teknik Ndërinstitucional të Punës (GTNP) do të angazhohet në punën përgatitore për raundin e 6-të të vlerësimit nga Komiteti Moneyval.

7.5. Trajnime të ndryshme për zhvillimin e stafit

BMP do të vijojë trajnimin e stafit përmes pjesëmarrjes në seminare apo trajnime të ndryshme me qëllim rritjen e mëtejshme të aftësive të tyre profesionale në kuadër të veprimtarisë mbikëqyrëse. Kjo veprimtari do të realizohet lidhur me çështje të raportimit financiar, kontrollit të cilësisë dhe çështje të parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

7.6. Bashkëpunime me institucione të tjera

BMP, me qëllim realizimin e misionit dhe vizionit të tij mbikëqyrës, do të vijojë bashkëpunimin e tij aktiv me institucione të tjera qendrore e lokale në vend si DPT, QKB, KKK apo institucione të tjera rregullatore.

Bashkëpunime të tjera do të synohen të vijojnë gjithashtu edhe me shoqatat e biznesit dhe institucionet e drejtësisë.

Ky raport është përgatitur vetëm për informacion të përgjithshëm. BMP nuk pranon asnjë përgjegjësi ndaj ndonjë pale për humbje, dëmtime ose shpenzime, pavarësisht nëse janë në kontratë, kundërvajtje ose në ndonjë mënyrë tjetër nga ndonjë veprim apo vendim i marrë (ose jo), si rezultat i ndonjë personi që mbështetet në këtë raport ose e përdor gjetje të pasqyruara në të.

RAPORTI I VEPRIMTARISË PËR VITIN 2023

Rr. "Ismail Qemali", Nd. 24, H.4, Kati 5, Ap.24 Tiranë

Email: info@bmp.al

Tel: 045628441

www.bmp.al